

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Likvidálás

magyarul mondvá felszámolás kezdődik Cseh-szlovákiában. A hadsereg eladja túlméretezett anyagkészletét. A cseheknek nem kell. A kérdés, amelyért a sok tank, ágyú, lőszer készült, eldött fegyver nélkül. A cseh köztársaság ma tul van azokon a gondokon, amelyek erre a fegyverkezésre készítették és mert a drága, jó hadianyagokra bőven van vevő, a befolyó költségek közül apasszák a szeptemberi mozgósítás tetemes költségét. Nem arról akarunk írni, hogy ez vagy amaz ország eladja fegyvereit, hanem, hogy az ilyesmire mennyi vevő akad. A kereskedelem vulgáris nyelven úgy mondanánk a „fegyver, az cukor”, vagyis úgy kell a népnek, mint a háztartásoknak a cukor, vagy a só, vagy a legfontosabb élelmiszer: a mindennapi kenyér. Mindenki kap a fegyvervásárlás után és mindegyik állam ott akar lenni azon a különös végeladáson, amikor egy állig felfegyverezett ország fanyarul dobja piacra a fegyvereit.

Nem állunk be a pacifista siránkozók sorába. Addig, amíg egyes államoknál más államtól tartani lehet, a fegyver nem lebecsülendő szerszám, hanem a nép erejének büszke kifejezője. Nem ajánlanánk egy európai államnak sem, hogy kövesse Csehország példáját, vagy rendezzen aukciót arzenáljából, mert a józan ész parancsa az: hogy fegyverkezni kell. A józan ész a belátásé, a tapasztalat kifejezésé. Más dolog a tiszta ész. A tiszta észről ugyanaz a filozófus hagyott számunkra kristályos fogalmat, akinek ideáljai közé az örök béke is tartozott. A tiszta ész azt mondja, hogy a gyilkosságra felkészülni, esztelenység, társadalmi öngyilkosság, a tiszta ész a gyakorlati jelenésektől független keresi a fogalmakat és így a békéhez jut el. Primum vivere, deinde filosofari. Előbb jön azonban az élet, azután a filozófia. Az élet konkrétuma pedig azt mutatja, hogy: kell fegyver a saját nyugalmunk, függetlenségünk és jólétünk forrása ugyanaz a fegyver, amelynek hiánya a magunk, vagy gyermekeink életének kioltását okozhatja. Van-e ennél megválaszolhatóbb ellentmondás, igazibb, emberi tragédia?

És mert az életben a bölcsék és az erősek akarnak kormányozni, a bölcsék százszor megindulnak az uton, hogy a leszereléshez, a békés élethez jussanak. Sokszor kiderült, hogy nem a bölcsesség, hanem az erő szökevényeivel akarták a leszerelést végrehajtani. Alibölcselőknek és hipokritáknak bizonyultak és ennek nyomán jött az az erő, amely minden bölcselkedés nélkül, az erős jogára építette jövőjét. Most újabb leszerelésről beszélnek és kérdés, hogy ezuttal őszinte akarat és jószándék nyilvánul-e meg? Nem mi, hanem a népek kölcsönösen teszik fel egymással szemben a kérdést. Az erőszak, a hatalmi súly éreztetése annyira mindennapi kenyérévé vált a diplomáciának, hogy előbb a bizalmatlanság, a hitetlenkedés szellemét kellene leszerelni és csak azután lehet hozzáfogni a fegyveres leszereléshez; ahhoz a nagyszabású végelárusításhoz, amelyben minden nép áruba bocsátja ágyúit, tankjait, fegyvereit. De akkor ezen a likvidáción már senki sem venne részt.

Ez a végelárusítás azonban még messze van és Csehország is inkább pénzügyi okokból siet fegyverei eladására, mint attól való félelmében, hogy lekési a világkonjunkturát. Tudjuk, hogy ettől mesze vagyunk. Évtizedek szellemét kell előbb likvidálni. És tudjuk azt is, hogy a béke legújabb fenntartási eszköze: a fegyver, egyre szükségesebb lesz. Azon népek számára is, amelyek békét akarnak, az élet zavartalan teljességét. Olyan népek kerülnek a fegyverkezési láz hullámba, amelyek eddig beérték a csekély számú miliciáival. Jó áru a fegyver és Prágában magas árat mondanak ki, amikor az aukció kalapácsa lecsap: senki többet, harmadszor.

Franciaország békét akar minden állammal, de területei sérthetetlenek

Bonnet külügyminiszter nagy beszéde a francia külpolitika irányelveiről

Párisból jelentik: A nagy külpolitikai események egyik jelentős mozzanata játszódott le Franciaországban. Bonnet külügyminiszter leszögezte a francia nép álláspontját mindazokkal a törekvésekkel szemben, amelyek az utóbbi hetekben az európai politika erőit mozgatja. A beszédnek jelentős hangsúlyt kölcsönöz Daladier miniszterelnök néhány mondata és az, hogy mind a két francia államférfi beszéde a totális államok vezetőinek és a nagy demokráciák álláspontjainak leszögezése után hangzott el. A francia eseményekről a következő távirataink számolnak be:

A FRANCIA ÁLLÁSPONT

Bonnet francia külügyminiszter a külpolitikai vita során hatalmas beszédet mondott, a melyben hangsúlyozta, hogy a kitűzött cél egy szerű: mindenek előtt

meg akarjuk óvni területünket és birodalmunkat, de Franciaország nem korlátozhatja diplomáciai cselekedeteit a maga területein és maga birodalmában, nem mondhat le az őt megillető befolyásáról a világ más részében és nem engedheti meg, hogy nagyhatalmi szerepét előírják.

— Franciaország — folytatta a külügymi-

niszter — mindig messzemenő türelemmel szemlélté más nemzetek politikai rendszereit. Franciaország mindig tanuljelt adta annak, hogy Németországgal meg akar egyezni. Ennek az akaratának újabb bizonyítékát adta a müncheni egyemény alkalmával.

Franciaország mindent elkövetett, hogy rendezze az Olaszország és Franciaország között támadt nézeteltéréseket.

Szilárdan hiszi, hogy a dolgok természete és maguk a népek is óhajják Franciaország és Olaszország barátságát. Ezt a két nemzet szelleme, nyelve és kultúrája, tehát ez a hármas közösség lehetővé teszi. Ez a közösség megkívánja, hogy Franciaország világosan megmagyarázza álláspontját.

December 19-én kormányom nevében minden kétséget kizáróan már nyilatkozatot tettem, amely szerint

Franciaország sohasem egyezhetik bele abba, hogy csak egy talpalatnyi területet is atengedjen Olaszországnak.

Minden kísérlet, ilyen követelések megvalósítására csak fegyveres vizállyra vezethet. Bizom abban, hogy ilyenképen világosan kifejeztem Franciaország politikáját.

Spanyolország integritása mellett

A külügyminiszter expozéjának további során a spanyol polgárháború kérdésével foglalkozott és kijelentette, hogy

Franciaország nem avatkozik bele ugyan más népek belügyeibe, Spanyolországnak azonban elsőrendű hadászati fontossága van Franciaország számára

az afrikai birtokával való összeköttetés szempontjából, ezért nem engedhető meg, hogy bármelyik külföldi állam, fenyegetse Spanyolország területi épségét és ezen keresztül Franciaország birtokait.

Franciaország és Anglia együttműködéséről szólvá kijelentette a külügyminiszter, hogy

az angol és francia diplomácia állandó egyetértésben és teljes összhangban dolgozik,

mert a francia és az angol birodalom érdekei minden világgrészen egyeznek.

A francia—amerikai viszonyra áttérve kijelentette Bonnet, hogy a három demokrata hatalom tudatában van mérhetetlen anyagi és erkölcsi erőinek és tudja: semmiféle nemzet nem gondolhat arra, hogy uralma alá hajtsa őket, ez a barátság azonban senkire nézve sem jelent fenyegetést.

VILÁGKERESKEDELEM ÉS A FEGYVERKEZÉS CSÖKKENTÉSE

Bonnet külügyminiszter ezután emlékeztetett Hitler beszédére, amelyben a német kancellár kijelentette, hogy a nemzeti szocializmus nem kiviteli cikk és Németországnak semmi oka nincs arra, hogy háborút viseljen más államok ellen, mert azok demokraták. Ezt a kijelentést tehetjük mi is — folytatta a külügyminiszter. Roosevelt nemrég leszögezte, hogy

meg kell élnékíteni a világkereskedelmet és korlátozni kell a fegyverkezést.

A kormányoknak egy napon foglalkozniuk kell ezzel a kérdéssel, ha csak nem akarnak csődbe és háboruba rohanni. Franciaország mindenesetre készen áll ilyen megbeszélésre.

BEKÉT OLASZORSZÁGGAL!

— Hogy Franciaország mennyire kívánja a békét Németországgal, bizonyítja az a tény, hogy Münchenben voltunk.

Nincsen olyan francia, aki ne kívánna szívből a francia—német megegyezést,

A francia—német közös nyilatkozat első szakasza annak az akciónak, amely utat nyit a bizalom alapuló teljes együttműködés felé. Franciaország minden erőfeszítésével azon van, hogy az Olaszországgal való surlódásokat elkerülje. Ezt igazolja az augusztusban megkezdett diplomáciai tárgyalás, valamint az új nagykövet kinevezése Rómába. Erősen hiszem, hogy a két nép akarata és a dolgok természete Franciaország és Olaszország között ismét szoros barátságot fog létrehozni. Nehéz elképzelni, hogy Olaszország, mint támadó harcoljon Franciaország ellen és nincsen olyan francia, aki valaha is arra gondolt volna, hogy Olaszországgal háboruszkodjék.

A külügyminiszter beszédének utolsó részében rámutatott arra, hogy Franciaországnak választania kell;

háborút akar-e, vagy fenn akarja tartani a békét?

A jövő kétségtelenül új nehézségeket rejt magában, a kormány azonban arra törekszik, hogy ezeket megoldja.

A szénátus a külpolitikai vita lezajlása után 210 szavazattal 16 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Daladier: 80 milliós egység

Daladier miniszterelnök is felszólalt a szenátusban. Franciaországnak Európában és a világon nem lehet befolyása, ha először is a belső rend nem szilárd — mondotta. Országunk sorsa forog kackán. Senki sem képzelheti el, hogy csak gyarmataink megtartásáról van szó. A francia politikának értékesítenie kell gyarmati hatalmát, hogy

80 millió lakósa egy blokkot alakítson és felkészüljön minden eshetőségre.

Franciaország hatalma nem merülhet ki az ünnepek nyilatkozatokban, hanem az a hadseregen nyugszik és abban, hogy valamennyi franciának egyesülnie kell.

NÉMET BÍRALAT BONNET BESZÉDÉRŐL

A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz hosszasan foglalkozik Bonnet francia külügyminiszternek a szenátusban elmondott külpolitikai beszédével és a cikk írója megállapítja, hogy Németországban bizonyára általános helyeslésre talált, amikor a francia külügyminiszter fenntartás nélkül a német-francia nyilatkozat alapján helyezkedett. Kiemeli a lap, hogy Bonnet hangsúlyozta: egyetlen francia sem akad, aki ne szívvel-lélekkel kívánna a német-francia jömegeértést. Ez kielégítő, de ne-

hezen fogadható el Bonnet külügyminiszternek azon tétele, hogy

Franciaország a lefogvonzott, gyenge Németországgal is békülékenyen bánt.

— A francia kormány — így szól a továbbiakban a cikk, — aligha számíthat Róma hozzájárulására ama kijelentéssel kapcsolatosan, hogy Franciaország nem mulasztotta el az alkalmat az Olaszország irányában mutatkozó félreértések elsímitására. Ha Franciaországnak tagadhatatlanul jogos érdeke, hogy délnyugati határán ne jelentkezzen fenyegető momentum, akkor másrészt Franco tábornok is alapos igényt tarthat arra, hogy a jövőben Franciaország részéről se történjen semmi, ami ellenkezik a spanyol nép érdekeivel és jogaival.

Ezután arról ír, hogy nem lehet szó nélkül elmenni Bonnet külügyminiszter ama kijelentése mellett, amely szerint Franciaország nem hagyhat fel közép- és kelet-európai barátságainak ápolásával, hiszen ezek a barátságok a történelem folyamán olvan gyakran szolgálták Franciaország érdekeit.

Végül a befejezés így hangzik:

„Németország sem világméretű, sem politikai okokból, sem pedig emlékekre való tekintettel nem táplál ellenséges érzelmeket a demokratikus országok, különösen pedig Franciaország iránt”.

Temesvár minden kerületében lesz iroda, melyben a magyarság beiratkozhatik a Frontba és a Népközösségbe

A Magyar Népközösség szervezése párhuzamosan halad a magyarságnak a Nemzeti Ujjászülés Arcvonalának magyar osztályába való beiratkozással. Tudott dolog, hogy a kormány a népközösség szervezési munkálatait Bánffy Miklós gróf vezetése alatt engedélyezte és hogy ez a szervezési munka minél gyorsabban és egységesebben menjen végbe. Bánffy Miklós holnaputánra, szombatra az ország minden részéből magyar vezetőket hívott meg értekezésre Kolozsvárra, hogy megbeszéljék részben a szervezést, részben pedig azokat az alapelveket, melyek alapján a népközösség működése minél eredményesebb legyen. A Bánságból Kakuk János dr., Fodor József központi pap, Dadánvi György EGE felügyelő, Ördög János népköcsivező utaznak Kolozsvárra, de valószínű, hogy Temesvárról még többen is résztvesznek a megbeszélésen azon magyar urak közül, akik Márton Aron püspökszentelésére utaznak a kincses városba.

Temesvárról és Temestorontól megvén a jövő héten megindul a magyarországi szervezkedés. Az előkészítő bizottság úgy határozott, hogy Temesvárról minden városrészben létesít irodát, amelyben jelentkezni lehet a Frontba és egyben a Magyar Népközösségbe való belépésre. Ezenkívül a munka meggyorsítása érdekében külön felkeresik azokat, akik egészségi vagy más okok miatt személyesen nem jelentkezhetnek. A magyarságnak itt is érdeke, hogy minél nagyobb számban jelenkezzenek, mert ettől függ majd az a suly, mellyel érdekeit adandó alkalommal képviselheti. Ezebeben megtörtént a magyarság képviselőinek kinevezése is a Nemzeti Ujjászülés Frontjába. Az

Ujabb két letartóztatás a pesti bombamerénylet miatt

Budapestről jelentik: A Dohány uccai zsinagóga ellen elkövetett merénylet ügyében a rendőrség ma újabb két egyént tartóztatott le. Az egyik azért lett gyanus, mert a Dohány-ucca 1/b. számú házban lakik és szállásadóőjének néhány nappal ezelőtt robbanó anyagot adott át. Maga a ház, ahol ez a férfi lakik, pontosan szembenéz a zsinagógával. Ugyanebben a lakásban előzőleg egy sofőr lakott és most ezt is előállították a rendőrségre. Azt hiszik, hogy hamarosan fordulat következik be a merénylet ügyében. A két férfit titokzatoság veszi körül és már maga az a körülmény is gyanussá teszi őket, hogy nem tudnak a bűnt igazolni arra az időre, amelyben a merénylet történt. A sofőr legutóbb egy gyárban dolgozott, de ott is tudta róla mindenki, hogy az utóbbi időben aktív módon vesz részt egy jobboldali politikai mozgalomban. A déli sajtó az reméli, hogy orák kérdése a merénylet titkainak megoldása.

igazgatóságba, mely legelső szerve a Frontnak kineveztek Bánffy Miklós grófot a szemleli foglalkozások csoportjához, Szász Pált a földműves- és kézműves csoporthoz. A tanács tagjai lettek: Konoply Kálmán, Mikó László dr., Teleki Ádám gróf és Jósika János báró a mezőgazdasági osztályban. Mikó Imre dr., Gvártás Elemér dr., Szabó Béni, Teleki Ernő és Szentkereszthy Béla báró a kereskedelmi és ipari osztályban.

A 126 éves ember huszonkettedik házassága

Mi a hosszú élet titka? — A tavak hideg vize edzi a szervezete

Helsinkiből jelentik: Érdekes esküvőről beszélnek mostanában egész Finnországban. Egy 126 éves ember vezetni oltár elé huszonkettedik menyasszonyát az orosz határ közelében levő Imátra városkában. A matuzsálem-korú aggastyán, Mitrov nevű gazda, jókedvűen készül huszonkettedik esküvőjére.

ASSZONY NÉLKÜL NEHEZ...

Finnország köztudomás szerint a hosszú életkor hája. A statisztika szerint Finnországban nem ritkaság a százéves ember, de azért a százhuszonhat éves aggastyán huszonkettedik házassága mégis érthető feltűnést kelt.

Mitrov gazda okmányokkal tudja bizonyítani, hogy valóban százhuszonhat éves. Igaz viszont, hogy az, aki ezt nem tudja, legfőljebb nyolcavévesnek gondolja. Testtartása egyenes, arca rózsás és papaszem nélkül ír és olvas. Eddig huszonegy feleséget temetett el és nemcsak életkorban, hanem gyermekei számában is valószínűleg világrekordot állított fel, amennyiben huszonegy feleségétől harminc gyermeke született. Mitrov gazda 20 éves korában nősült meg és öször és legidősebb fia már szintén közel jár századik évéhez.

Huszonegyedik felesége tizenegyévi házasság után néhány hónappal ezelőtt halt meg, influenza következtében. Mitrov gazda most egy hatvanéves menyecskét vezet az oltár elé s ebből a különleges alkalomból jókedvűen nyitkozott az újságíróknak:

— Nincs idém kitölteni a gyászévet — mondotta, — mert már én sem vagyok gyermek. Asszony nélkül pedig nehéz az élet. Megszoktam már a házasságot, egy feleség zsörtölődését, ha nincsen asszony mellettem, úgy érzem, mintha öreg ember lennék. Pedig csak csak százhuszonhat éves vagyok.

A matuzsálemkorú aggastyán jókedvűen beszélgetett el százhuszonhat évének élményeiről. Meglepően emlékezik száz évvel ezelőtti történet történeimi

Önmagának ellensége,

ha nem biztosít idejében jegyeket

az utolsó évek kimagasló eseményéhez!

Harsányi Rezső, Gárday Lajos, Fedák Sári, Lohotai Árpád, Vágóné Margit, Sulyok Mária

„Az örök titok”

Az örök élmény

CSAK A RIVOLI-BAN

Türelem

a lakók bejelentésével!

Mezirtuk, hogy a háztulaidonosokat rendeltőrvény kötelezi a főbérők és albérők bejelentésére. A temesvári rendőrség a napokban értesítést kapott Bucuresiből, hogy a bejelentési határidő február 11-ig meghosszabbították. A bejelentés egységes nyomtatványokon történik, amelyet Bucuresiből küldenek szét az ország minden városába. Temesvárra eddig a nyomtatványok még nem érkeztek meg és így a bejelentések még nem kezdődhetek meg. Amint a nyomtatványok megérkeznek, azokat dohányüzdek után juttatják a közönséghez és csak azután kezdődhet meg a bejelentés. Addig a temesvári rendőrség részletes utasításokat kap a bejelentések végrehajtására vonatkozólag és ezekről a közönséget is tájékoztatja. Valószínű, hogy a bejelentési határidő utólag meghosszabbítható. A rendőrség idjében fogja közölni, hogy a bejelentési ikeket hol kell beadni.

eseményekre. Természetesen megkérdezték tőle, mi a hosszú élet titka. Erről így nyilatkozott Mitrov gazda:

— A hosszú élet titka az, hogy nincsen titka. Én soha nem követtem semmiféle diétát, nem éttem önmegtartóztató éleket, azt tettem, ami éppen jól esett. Dohányoztam és ittam, sőt még most is szerezek a pohár fenekére nézni. Hosszú életemet azt hiszem, annak köszönhetem, hogy naponta többször használok a tőgyfalevél fürdő, a saunát.

A „SAUNA” JO HATASA.

Ez a saunának nevezett fürdő nagyon népszerű Finnországban. A finnek általában igen edzett emberek és a legkeményebb téli időben is sokan közönlük a szabadban fürdenek. Nemcsak a modern testkultúrával ismerős városi lakosok, hanem a vidékiek is előszeretettel úzik a szabadban való fürdés sportját és az orvosok megállapítása szerint a tavak hideg vize edzi meg annyira a finnek szervezetét, hogy az átlagnál jóval hosszabb életet élnek.

A finnek „korelnöke” a százhuszonhat éves Mitrov gazda ugyancsak a gyakori fürdésnek tulajdonítja hosszú életkorát. Mint mondja, ma sem ijed meg a szabadban való fürdéstől és a múlt év teljén például fogadásból megfürdött a szabadban.

Az élet nagyon szép és sohasem lehet megenni — fiózott a 126 éves aggastyán. — Azért imádkozom, hogy még néhány évvel élhessek, hogy megismerhessem a világ legujabb csodáit. Amikor fiatal voltam, még postakocsin is alig közlekedtek az emberek, az én vicékemen nem voltak utak sem és a sors megadta nekem, hogy lássam az emberiség fejlődését. Gyermekkoromban még telefon sem volt, ma már rádiót hallgatok. Azt mondják, hogy olyan rádió is van már, amelyen látni is lehet, nemcsak hallani. Amíg ilyen csodát nem látok, nem szeretnék meghalni....

Anglia segítséget nyújt a nemzetieknek Minorca sziget megszállására

Tizezerszámra lépik át a francia határt a spanyol menekültek. — Azana békét akar, Negrin tovább szervezi az ellenállást

Párisból jelentik: A francia lapok részletes cikkeket közölnek a spanyolországi menekültek elhelyezéséről. Hangoztatják, hogy az argili gyűjtőtábor nem tudja befogadni az összes spanyol menekülteket. A táborban az eredeti tervek szerint több százezer embernek kellett volna fedél alá jutnia. Baj azonban, hogy a tábor még nem készült el és a barakkok épülés alatt állnak. Eddig ebben a gyűjtőtáborban csak 60.000 embert tudtak elhelyezni, de ezek egy része is kénytelen szabad ég alatt, a földön táborozni és a tábornak annyi fája sincs, hogy tüzet gyújthassanak. Azt kérdezik a lapudósítók, hogy

mi történik akkor, ha megérkezik az a kétszázezer menekült, akiknek jöveteléről még szó van.

A határról érkezett jelentések szerint a menekültek özönlése tovább tart. Az egyik kisebb határmenti községhez ma reggel 3000 menekült érkezett, de ezek holnapra még 16.000 menekült jövetelét jelezték. Egy másik helyen az utóbbi huszonnégy óra alatt 30.000 menekült lépte át a határt. Cérberéből érkezett jelentés szerint az éjszaka

60 vasúti koci érkezett oda ágyúkkal, gépfegyverekkel és különféle hadiszerekkel

megrakva. A francia—svájci határra szerdára virradó éjszaka 300 menekült érkezett Spanyolországból, főleg asszonyok és gyermekek. A svájci hatóságok ezeket egy gyár helyiségében helyezték el.

NEGRIN SPANYOLORSZÁGBAN MARAD ÉS TOVÁBB HARCOL

Perpignanból jelentik: A Havas távirati iroda munkatársa beszélgetést folytatott Negrin

A köztársaságiak be akarják fejezni a háborút

PERPIGNANBÓL jelentik: A Havas távirati iroda közlése szerint jólétesült körök úgy tudják, hogy Azana spanyol köztársasági elnök kijelentette, hogy amennyiben Negrin kormányelnök tovább akarja folytatni a háborút, lemond a köztársasági elnöki méltóságról. Amny tény, hogy az elnök és a miniszterelnök között a háború folytatását illetően súlyos nézeteltérések merültek fel. Mindkét államférfinak egyöntetű a véleménye a következő békefeltételekben: 1. Az ország területi függetlenségének biztosítása, 2. Politikai megtorlások mellőzése. Negrin miniszterelnök úgy véli, hogy ha Franco tábornok nem fogadná el ezeket a békefeltételeket, a háborút folytatni kell. Azana elnök véleménye viszont az, hogy a további ellenállás nem hozna újabb eredményeket, így célszerűbb véget vetni a vérontásnak.

Középspanyolországot átengedik a nemzetieknek

Londonból jelentik: A Daily Telegraph párisi jelentése szerint a spanyol köztársasági kormány tagjainak nagyrésze hajlandó Középspanyolország átengedésére azzal a feltétellel, hogy a nemzetiek nem alkalmazhatnak ellenük megtorlásokat.

Angol hajózási körökben megbeszélés tárgyát képezi, hogy milyen szerep juthat az angol flottának Spanyolország pacifikálásánál. Különösen Minorca szigete képezi a megbeszélések tárgyát.

Anglia nem ellenezné, ha a nemzetiek megszállják Minorcát, az egyetlen Baleári-szigetet,

amely még nincs birtokukban, de csak azzal a feltétellel, ha ennél a katonai operációnál távol tartanak minden idegen elemet. Ha ebben a tekintetben megegyezés létesülne, Anglia hajlandó egy hadihajót Franco rendelkezésére bocsátani, hogy a szigetet elfoglalhassa.

A Jour londoni értesülése szerint Burgos és London között megbeszélések folynak, amelynek során Franco közölte volna, hogy nem tűri Spanyolország szuverenitásának bármilyen korlátozását katonai, vagy politikai egyezmények révén, a polgárháború befejezése után. Ezzel

környezetéhez tartozó személyiségekkel, akik kijelentették, hogy a hétfőn megjelent sajtóhírekkel ellentétben Negrin nem hagyta el Katalonia területét és jelenleg is ott tartózkodik a francia határtól néhány kilométernyire levő székhelyén.

Az Ewening News szerint Negrin értesítette a volt barcelonai kormány londoni követét, hogy Valenciában, vagy Madridban újja akarja alakítani kormányát és az ellenállást tovább folytatja. Az ezidőszerint a felső savoyai Collongesben tartózkodó Azana spanyol köztársasági elnök tegnap délelőtt több telefonbeszélgetést folytatott a spanyol köztársasági kormány Franciaországban és Kataloniában tartózkodó tagjaival. Azana és kísérte 1—2 napon belül Párisba utazik. A köztársasági elnök az újságírók előtt csupán ennyit mondott: Békét akarok.

A FRANCIA KIKÜLDÖTT VISSZATÉRT FRANCOÉKTÓL

Párisból jelentik: Léon Berard szenátor, mielőtt a külügyminiszter kabinetirodájába belépett volna, nyilatkozott az újságírók előtt és meglepedését fejezte ki a nemzeti spanyol hatóságok által tanúsított rendkívül barátságos magatartás felett. A szenátort meleg fogadtatásban részesítették.

— Nyugodt és lelkes országot láttam — mondotta Berard szenátor, — olyan országot, amilyenek Spanyolországnak kell lennie.

A továbbiakban kijelentette, hogy a menekültek ügyében a nemzetiek kedvező magatartást tanúsítanak, amennyiben hajlandók a francia területre menekül gyermekeket, nőket és aggokat visszafogadni. Ami a milicisták sorát illeti, Burgos bizonyos feltételeket köt ki. Berard szenátor nem találkoztott Franco tábornokkal, aki a katalóniai fronton van jelenleg.

A Journal londoni értesülése szerint angol részről mindaddig nem ismerik el Franco, amíg

a spanyol területet az önkéntesek teljesen el nem hagyják.

Londonból jelentik: A Press Associated, az angol kormány félhivatalosa a spanyol nemzeti kormány elismeréséről a következőket írja: A spanyol eseményekkel kapcsolatban annak megállapításáról van szó, hogy Franco kormányán kívül létezik-e egy másik kormány is Spanyolországban. Ha ez megszűnne, úgy természetes, hogy minden késedelem nélkül követni fogja ezt a Franco kormány elismerése.

OLASZ FELTÉTELEK AZ ÖNKÉNTESK VISSZAHÍVÁSÁRA

Rómából jelentik: A félhivatalos Giornale D'Italia vezércikkében megállapítja, hogy milyen feltételek mellett vonhatók vissza Spanyolországból az olasz önkéntes csapatok. Franciaország területére mintegy 200 ezer menekült spanyol köztársasági katoná érkezett, miért is mindaddig, amíg le nem szerelik és teljesen szét nem szórják őket, a nemzeti Spanyolország továbbra is számolhat azzal, hogy a köztársaságiakat az első adandó alkalommal Franco ellen indítják. Másik feltétel szerint, amíg nem adják vissza a nemzeti kormányoknak az elrabolt aranyat, amelyeket a köztársaságiak hadműveletek céljaira használhatnak fel és amíg a francia területen tartózkodó spanyol köztársasági politikusok meg nem szüntetik a nemzetiek ellen irányuló propagandát, az olasz önkéntesek nem hagyhatják el a nemzeti Spanyolország területét. Az olasz önkéntesek visszahívásának feltétele az, hogy szórják szét a menekült köztársasági katonákat, tegyék ártalmatlanná a menekült köztársasági vezetőket és adják vissza a Franciaországba hurcolt kincseket.

SZÁZEZER SPANYOL KATONA ÁLL FRANCIA TERÜLETEN

A spanyol köztársaságiak legtöbb vezetője napokkal ezeőtt elmenekült Spanyolországból és ezek most francia területen tartózkodnak. A Stefani ügyvétség diplomáciai szerkesztője erről a következőket írja:

— Nyilatkozatok, cikkek és felelős személyiségek írásaikban hangsúlyozzák, hogy Franciaország nem engedi meg a maga területén egy idegen hatalom működését. Ez megfelel a nemzetközi szabályoknak. A hangulat azonban mégis az, hogy a hadokl marxista kormány ideiglenes jelleggel Perpignanba helyezte át székhelyét, ahol a köztársasági miniszterek és vezetők egész sora tartózkodik. Hozzájárul ehhez, hogy a menekült köztársasági hadsereg, amelynek száma 100.000-re tehető, szintén Franciaország területén talál menedéket. Mind ez lehetőséget hagy nyitva arra, hogy

Délfranciaországból veszélyeztesse a nemzetieket.

Ez a helyzet abnormalis és természetessé teszi azt, hogy Franco kormánya kitart álláspontja mellett, vagyis folytatja a harcot, amíg a marxisták feltétel nélkül megadják magukat.

NEGRIN FRANCIAORSZÁGBAN

Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök szerda délután két óra 20 perckor Lopertusnál francia területre lépett. A miniszterelnök társaságában volt Rojo tábornok, a nagyzvezérkar főnöke, Cordon ezredes, államtitkár, Matola ezredes és még több magasrangú katonatiszt. A spanyol köztársasági kormány feje nem volt hajlandó nyilatkozatot adni.

— Halálra ítélték Prchala tábornok merénylőjét, Prágából jelentik: Huszti jelentések szerint Rusznyákok, a lengyel hadsereg szökevényét, aki tudvalevőleg Prchala tábornok ellen gyilkos merényletet kísérelt meg, rögtönítélő bíróság elé állították, amely halálra ítélte.

— Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen. Londonból jelentik: A munkáspárt elhatározta, hogy bizalmatlansági indítványt tesz a kormány ellen, miután az nem tett megfelelő intézkedéseket a munkanélküliség leküzdésére.

— Előkelő francia írók a fővárosban. Bucurestiből jelentik: A jövő hét folyamán Emil Bure, a L'Ordre igazgatója és Paul Moran író a fővárosba érkezik.

szemben Franciaország és Anglia hajlandók az újjáépítés munkájában segítségére lenni. Az angol kormány a nemzeti spanyol kormány elismerését két feltételtől teszi függővé:

1. Az idegen csapatok visszavonása;
2. A menekültek kérdésének emberséges megoldása.

FRANCO ELFOGLALJA MINORCA SZIGETÉT

Londonból jelentik: Angol diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Franco tábornok közölte Londonnal, miszerint megszállja Minorca szigetét, a megszállást azonban idegen segítség nélkül hajtja végre és a sziget földjére csak spanyolok lépnek.

ANGLIA FELTÉTELEI FRANCO ELISMERÉSÉRE

Páris és London között diplomáciai eszmecsere folyik a spanyol nemzetiek hivatalos elismerése tekintetében. A köztársasági spanyolok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek Francoék elismerésének megátalására és ennek tudható be Negrin a köztársasági kormány miniszterelnökének az elhatározása, hogy a reménytelen küzdelmet Spanyolország középső részein tovább folytatják.

Nagy jelmez-est

a Gyárvárosi Római Katolikus Ifjúsági Egylet Tigrului-uccai helyiségében

febr. 11-én

Minden alkalmazott, akinek fizetése nem haladja meg a 8000 leit, biztosítási kötelezettség alá esik

A kisgazdák is tagjai lesznek a biztosítónak. — Az új törvény jelentős módosításai

Az új társadalombiztosító törvény több jelentős módosítást hozott, amely lényegében eltér a régi rendszertől. Erre annál is inkább nagy szükség volt, mert az 1935. évi törvény hiányos volt és nem felelt meg a fejlődés újabb követelményeknek. Az új törvény megalkotói tekintetbe vették azt a körülményt is, hogy 1933-tól 1938-ig Románia ipara jelentős haladást mutat fel és számos új ipari üzem látott napvilágot. Románia gazdasági életében új ritmus kelt életre, amely parancsolólag előírta egy jobb és tökéletesebb, mindent magában foglaló törvény életrehívását. Az új társadalombiztosító törvény nem hagyta figyelmen kívül a munkaadókat és alkalmazottakat közelről érintő kérdéseket sem. Minden vállalatnak elsődrendű érdeke, hogy a törvényt s főleg ennek módosított cikkelyeit alaposan megismerje és tanulmányozza.

A módosított törvényt főbb vonásaiban a következőkben ismertetjük:

A BIZTOSÍTÁSI RENDSZER KITERJESZTÉSE

A törvény mindenekelőtt kiterjesztette a biztosítási rendszert és pedig olyképpen, hogy újabb fizetési csoportokat sorolt be a biztosításba, valamint növelte a biztosítás alá eső fizetések összegét. A régi törvény nem írta elő a kötelező biztosítást a következő alkalmazottak csoportjára: szabad foglalkozást űző fizetett alkalmazottak, jogi személyiségek azon biztosítottjai, a kiknek működése nem anyagi célzatú és általában mindazon ipari és kereskedelmi alkalmazottak, akiknek fizetése nem haladja meg a 8000 leit.

Az új törvény értelmében ezeket az alkalmazottakat kötelezőleg be kell biztosítani. Ugyancsak kötelezőleg előírja az új törvény az egyes ipari vállalatok kötelekében, gazdasági gépeknél dolgozó munkások biztosítását is. Erre azért volt szükség, hogy az esetleges balesetek alkalmával a fizetések alkalmazottak be legyenek biztosítva. Lehetőséget nyújt a törvény

a kisgazdák biztosítására is.

Összegezve a módosítást, a jövőben be kell biztosítani mindazon alkalmazottakat, akiknek fizetése nem haladja meg a havi 8000 leit. A régi törvény 6000 leit írt elő.

A BIZTOSÍTOTTAK JOGAINAK KITERJESZTÉSE

Lényeges pontját képezi az új törvénynek a biztosított alkalmazottak jogainak növelése és kiterjesztése. Ennek értelmében

a beteg alkalmazott a táppénzt már betegségének negyedik napjától megkapja

az eddigi nyolcadik nap helyett. A törvény előkészítői és megalkotói ezáltal számoltak azzal, hogy a táppénz folyósításának csökkentett határideje a társadalombiztosító pénztárnak jelentős anyagi megterhelést jelent, ugyanakkor pedig könnyítést a munkaadók részére. Szülés esetén a női alkalmazott az újszülött számára természetben megfelelő

gyermekruhát kap.

Az eddigi négy hét helyett a beteget nyolc héti részesítik orvosi kezelésben, anélkül, hogy ezért hozzájárulást fizetne.

Kilencszáztizenöt ellátatlan egyén részesül városi segélyben Temesvárott

Temesvárott december 31-én háromszázharmadik munkanélküli és ezek hatszáz családtagja szerepelt a városi népjóléti ügyosztály nyilvántartásában. Január hónap folyamán jelentkezett újabb nyolcvannyal munkanélküli száznál több családtaggal. A jelentkezettek közül jelenleg háromszázhuszonöt munkanélküli családfeje és ötszázkilencvennégy családtag, vagyis összesen kilencszáztizenöt egyén részesül városi segélyezésben. Ezek között eddig december 15. óta 18.615 ingyenes népkonyhai ebédet osztottak ki 162.385 lei és 50 bani értékben. Ezenkívül egyes rászorult munkanélküliek között színházhatvanhat közméter ingyenes tüzfűt is kiosztottak összesen 59.762 lei értékben. A munkanélküliek segélyezésére a város ezen a télen eddig 142.147 leit és 50 banit fordított.

A rokkantsági nyugdíjak rendszerét is igazságosabb alapokra fektették, amennyiben meghagyták az eddigi havi 400 leies nyugdíjat, ehhez azonban újabb havi hetenként a különböző osztályoknak megfelelően növekvő összeget is sorolnak. Például a VIII.-ik osztályba tartozók nyugdíjalapjához hetenként az eddigi 2 lei helyett 14 leit adnak hozzá. A biztosított alkalmazottak saját érdekükben cselekszenek, ha a jövőben pontosan befizetik a hozzájárulási összeget és a lehetőséghez mérten igyekeznek felsőbb osztályokba jutni.

A nyugdíj-korhatár leszállítása érdekében is jelentős módosítások történtek.

A munkából kiöregedett férfiak nyugdíjkorhatára

Csökkentik Paleszínában a zsidóság bevándorlását

Löndönből jelentik: Az angol kormány előre elkészítette palesztinai tervét, amelyet csak abban az esetben terjeszt a konferencia elé, ha az arabok és a zsidók nem tudnak egymással megegyezni. Úgy tudják, hogy az angol kormány terve szerint

a zsidó bevándorlásokat csökkenteni fogják,

de ugyanakkor megnyitják az angol birodalom több más területét a zsidók számára. A lapok azt írják, hogy Feysal emír igazságot fog követelni a zsidók részére. Dr. Weizmann változatlanul a palesztinai

rát 60 évben, a nők nyugdíjkorhatárát 57 és a bányákban, öntődékben, olvasztókemencékben dolgozók korhatárát 55 évben állapították meg.

A BIZTOSÍTÁSI ILLETEK LEVONÁSA

A társadalombiztosító intézet legfőbb jövedelmét a hozzájárulásokból befolyó összeg képezi, amelyhez

az állam változatlanul 80 millió lejfel járul hozzá.

Az eddigi 6 százalékos hozzájárulást 8 százalékra emelték fel. Azon vállalatok, amelyek ötnél kevesebb alkalmazottal dolgoznak, továbbra is a szokásos bélyegekké róják le a megállapított illeteket, azok pedig, amelyek ötnél több fizetett alkalmazottal foglalkoztatnak, a fizetési jegyzék (lista de plata) alapján fizetik be az illeteket. Egyetlen vállalat sem alkalmazhat mindaddig munkást, amíg az illető munkavállaló nem mutatja be a biztosítási könyvecskét. Abban az esetben, ha az illető még nem volt alkalmazásban, úgy munkabábelépése alkalmával köteles biztosítási könyvecskét kiállítani. Ennek hiányában a munkaadók senkit sem alkalmazhatnak.

zsidó államot követeli annak a tervnek értelmében, amelyet Anglia egy évvel ezelőtt Palesztina három részre osztásával akart megvalósítani.

Az angol katonai hatóságok rendelkezést bocsátottak ki, amely Shafed város lakosságára is kiterjed. Ennek értelmében a hatóságok szigorúan megtiltják az araboknak, hogy kezüket az uccán, vagy a nyilvános helyiségekben zsebükben tartsák. Ez a rendelkezés az esetleges merényletek megelőzésére szolgál.

Ötezeröttszáz új repülőgépet kap az amerikai hadsereg

Newyorkból jelentik: A kongresszus katonai bizottsága jóváhagyta a Roosevelt által nemzetvédelmi célokra kért 552.000.000 dolláros hitelt. Ebből az összegből fedezik többek között annak az 5500 repülőgépre az előállítási költségeit, amelyek a szárazföldi légi haderő tartalék-egységeit fogják képezni. Ennek a kiegészített szárazföldi légi haderőnek egyébként 200 ezer katonája és 40.000 tisztje lesz.

Rejtélyes körülmények között megmérgezték egy fiatal leányt Bucuresztiben

Bucuresztből jelentik: Rejtélyes haláleset ügyében indított nyomozást a fővárosi rendőrség. Néhány nappal ezelőtt a Colentina kórházban meghalt Irimescu Elena 17 éves román úrleány, aki egyik barátjáné társaságában hónapokkal ezelőtt megszökött hazulról. A kétségbeesett szülők most azt hiszik, hogy egyébként teljesen egészséges leányukat barátjáné mérgezte meg.

Irimescu Elena körülbelül öt évvel ezelőtt ismerkedett meg Manoliu Monica vele egyidős ugyan-csak román úrleánnyal. Manoliu Monica szinte betegesen kalandos természetű lány, aki sokszor a legképtelenebb cselekedetekre igyekezett rábírn barátját. Így például néhány évvel ezelőtt, amikor mindketten 14 évesek voltak, Manoliu Monica rávette Irimescu Elenát, hogy

mindketten mérgezzék meg magukat.

Az ok: ugyanazt a fiút szerették. Hogy azonban öngyilkosságuk mindenütt feltűnést keltsen, úgy döntöttek, hogy ugyanakkor megmérgezik az Irimescu család valamennyi tagját. Erős mérget szereztek, amelyet azután az ételbe csempészték be. Ezen a napon Manoliu Monica is Irimescuékénál kellett volna ebédelnie és a két leány a legnagyobb lelki nyugalommal várta az ebéd feltalálását. A nyolc tagú család egyik fiúgyermeké azonban véletlenül

előbb akarta ebédjét elfogyasztani, mint a többiek és ekkor észrevette, hogy az ételnek egészen különös színe és szaga van. Néhány perc múlva már ki is derült a két meggondolatlan leány borzalmas szándéka.

Néhány hónappal ezelőtt a két leány azzal a kérelemmel fordult Irimescu Elena szüleikhez, hogy Manoliu Monica Nagyenyeden lakó nagynénjéhez szeretnének utazni, néhány heti vendégségbe. A leányok azonban Nagyenyed helyett a fővárosba szöktek és innen írták meg, hogy Bucuresztiben vannak és a közben a fővárosba költözött Manoliuénál laknak. Irimescu Elena még néhányszor írt haza, hetekkel ezelőtt azonban a levelek váratlanul elmaradtak. Néhány nappal ezelőtt a Colentina-kórház egyik ápolónővére tudatta a családdal, hogy

leányuk, akit nemrég szállítottak a kórházba, meghalt.

Az Irimescu család a fővárosi rendőrségen olyértelmu bejelentést tett, hogy gyermeküket minden valószínűség szerint barátjáné megmérgezte, majd hamis név alatt a Colentina kórházban helyezte el, valószínűleg arra számítva, hogyha ott meghal, senkinek fogja keresni és így megmenekül az igazságszolgáltatás kezei közül.

Temesvár-gyárvárosi szerb egyházközség

BÉRBEADANDÓ:

I. A gyárvárosi 3. August-ucca 33. szám alatt levő Sterianum-házban két, modern négy-szobás uccal lakás, a II. emeleten és egy üzlethelyiség, két kirakatablakkal.

II. A Maresal Joffre-ucca I. szám alatt levő házban öt üzlethelyiség.

Ezek a helyiségek 1939. év május 1-től kezdődőleg 1—2 évre adnak bérbe. Zárt ajánlatokat 1939. február 20-ig kell beadni az egyházközségnek a II., Negruzzi-ucca 5. szám alatt levő irodájában. Ugyanott felvilágosítás kapható a bérösszegekre vonatkozólag is. A pályázati eredmény megerősítése tárgyában az egyházközség dönt.

Az elnökség.

Még egyszer Mayerling

Megvártam, hogy elműljék a mayerlingi tragédia ötvenedik évfordulója, mert reméltem, hogy talán valami új adat fog napvilágra kerülni az alkalmi újságközlésekben; de ebben a várakozásomban csalódtam; úgy látszik, a tárgy már teljesen ki van merítve, legföljebb az adatok új, logikusabb csoportosítása van még hátra.

Az embert befolyásolják, mindenben, legelső benyomásai. Rudolf trónörökös iránt különös rokonszenvet éreztem, mert gyermekkoromnak két öröme fűződött hozzá: mikor megnősült, szünet volt az iskolában és mikor meghalt, akkor is hazaengedtek bennünket az iskolából. Őszintén sajnáltam, hogy több nagy esemény nem volt az életében.

Egészen a háborúutáni évekig az volt a közfelfogás, hogy a mayerlingi tragédia szerelmi ügy volt. Én hitelesen és bizonyosan tudtam, hogy nem volt az. A háború előtt egy főherceg rendkívül nagy ur volt: minden katonának, a tiszteknek is, frontot kellett állnia az uccán, ha egy főherceg kocsija (pardon: fogata) közeledett. A kocsis mellett ülő lakáj csákójáról már messziről lehetett látni, hogy a fogat főhercegé. Minden nagykorú főhercegnek külön udvartartása volt... Hát még a trónörökös milyen borzasztóan nagy ur volt! Arneht, Brehm, Manger, — Ausztria legnagyobb tudósai nevelték a legraffináltabb főúri hölgyek vezették be a szerelem világába a serdülő gyermekek, akinek főszállítója egy főherceg morganatikus házasságából származó grófnő volt. A fiatal trónörökös olyan hamar és olyan mélyen belesodródott az „életbe”, hogy e szegény, szájalomraméltó fiúnak sohasem volt alkalmja megtudni, hogy mi a szerelem? Egyik kísérőjétől és nagyon bizalmas emberétől, gróf Teleki Samutól hallottam, hogy mikor az eljegyzésre ment Brüsszelbe, Kölnből vagy Koblenzből vissza akarta indítani az udvari vonatot, mert házassági tervét megbánta; ugyanis vele volt az udvari vonaton akkori kedveseinek egyike, akitől azokra az órákra sem akart megválni, amíg a brüsszeli udvari ünnepek lefoglalták... Allítom, hogy Rudolfnak Vetsera Máriaival kapcsolatban semmiféle „erkölcsi gátlásai” nem voltak, nem lehettek, — számára szerelemmel vonatkozásban levő lelki konfliktus nem létezett.

Akik a kérdéssel behatóbban foglalkoznak, azok a tragédia hátterében valami politikai bonyodalmat látnak. Kétségtelen, hogy Ferenc József és Rudolf politikai felfogását soha, semmiben sem lehetett volna összeegyeztetni. De Rudolf korántsem tisztelte annyira az apját, hogy miatta a halálba menekült volna: egymással való érintkezésük olyan rideg volt, hogy konfliktusaik inkább szolgálatiak voltak, mint lelkiek és így a tragédia megokolására semmiképpen sem elegendők.

Ferenc József hivatalnok-császár volt, akít kevés szóval is híven lehet jellemezni. A legelőkelőbb világárokok egyikében este kilenc órakor feküdt le és reggel öt órakor kelt fel: „agondolgozta magát népeért”, mert minden tiszti kinevezését és előléptetését sajátkezűleg írta alá, a legkisebb tartalékos hadnagyig. Hogy ez nem szükséges, soha nem jutott az eszébe... A jelentéktelen ügyek óriási tömegét tartotta fenn a maga számára és semmitől sem irtózott annyira, mint az utításoktól. Persze, még egy uralkodócsaládban is akadnak fiatal emberek, akik másként gondolkoznak, mint az öregek és másként rendeznek be a világot; de ezeknek a helyzete lehetetlen volt egy olyan császár idejében, aki egész életében sohasem tudott más szívarra gyujtani, mint ötkrajcáros virgináriára és aki nem birta elképzelni, hogy valamit ma másképpen kell csinálni, mint ahogyan tegnap csinálta. Vele szemben tökéletes forradalmár volt Rudolf, aki már tizenöt éves korában ilyesmit írt naplójába:

„A királyság — hatalmas rom, mely máról holnapra még megmarad, de végül összeomlik. Evszázadokig fennállott és míg a nép hagyta, hogy vezessék, addig bevált; feladatának már vége, a legközelebbi vihar összedönti ezt a romot!”

Szögyény-Marich László kizárólag politikai okokkal magyarázta a mayerlingi tragédiát és ily értelemben tett jelentést a cárnak Cragucuzéne herceg, a bécsi orosz nagykövét is. Azt hiszem, ennek a tévedésnek az a magyarázata, hogy a magyar képviselőházban éppen akkor folyó véderővitában egy mágnás-képviselő, ki köztudomás szerint nagyon jó viszonyban volt Rudolf-fal, a trónörököséről olyasmit mondott, hogy a javaslatlalt ő sem ért egyet. Január 28-án udvari ebéd volt Bécsben; itt ez a dolog fel-tétlenül szóba került volna. Rudolf nem ment el az udvari ebédre, hanem künn maradt Mayerlingben. Hogy félt volna az apjától, nem hihető; hasonló konfliktus volt már köztük legalább ötvenszer, — ezt az ötvenegyediket még jól kibírta volna.

III. Napoleon özvegye, Eugenia császárné azt beszélte Paléologue nagykövetnek, hogy Rudolf azért lett öngyilkos, mert megölte Vetsera Mária-t. Eugenia Erzsébet királynétől hallotta, hogy Rudolfnak hozzá intézett bucsulevele így kezdődött:

— Nincs többé jogom élni, mert ölem.

VIDÁM FARSANGI ÉJSZAKA

A kisebbségi jogok életbeléptetését, nagyszabású reformokat és a leu stabilitását jelenti be az új kormányprogram

Bucurestiből jelentik: Tegnap az ország minden részében közszemlére tették ki az új kormány munkaprogramjáról szóló hirdetményt, melyet dr. Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök, Calinescu miniszterelnökhelyettes és a többi miniszterek írtak alá. A felhívás leszögezi Románia bel- és külpolitikájának alapelveit és azokat az újjáépítési terveket, amelyeket a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal első kormánya meg akar valósítani. Megállapítást nyert, hogy

az Arcvonal felhívására négy millió állampolgár csatlakozása volt a válasz.

Románia békepolitikát követ Öfelsége, II. Carol király legmagasabb vezetése alatt. A főfeladat a hadsereg szükségleteinek kielégítése. A tisztek helyzetét megjavítják, a hadsereget hadianyagokkal szerelik fel, a légiflotta egységeit gyarapítják és a tengerészet számára újabb rendelkezéseket tesznek. A nemzeti pénzgység értékét és

a lei stabilitását erélyesen megvédelmezik.

Az ipar fejlesztését és a bányapolitikát új alapokra fektetik. Olcsó hitelekkel gondoskodnak minden téren. A mezőgazdasági termelést fokoz-

zák, hogy a földműves kereseti lehetőségei megjavuljanak.

Nagyméretű közmunkák indulnak meg

és a közlekedés terén is befektetéseket eszközölnek. A posta és távirtda megjavítása is megtörténik. A közegészségügyi problémát megoldják. Új kórházak épülnek a tartományokban. A malária elleni védekezés céljából külön állomásokot állítanak fel. Az anya- és gyermekvédelem is fokozódik oly módon, hogy 300 gondozó intézetet létesítenek. Átszervezik a kisipari hitelt is. Bucurestiben felállítják a román írók nyugdíjintézményét és megoldják az elemi és középiskolai oktatás problémáit. Az igazságügyi és kultuszminisztériumok is hatalmas programot fognak megvalósítani.

A kisebbségi minisztérium felállításával a kormány biztosítani akarja az országban élő történelmi kisebbségek jogait, akik szabadon fejleszthetik kulturájukat faja, nyelvre, vagy valásra való tekintet nélkül.

Célunk az — folytatta a kormánynyilatkozat, — hogy az ország lakossága tökéletes egyetértésben éljen az állam magasabb érdekeit tartva szem előtt.

Apjának nem írt bucsulevelet. Ellenben Rudolf és Vetsera Mária aláírt egy kis cédulát, melyre Mária ezeket a szavakat írta:

— Együtt temessenek el bennünket.

Erről persze szó sem lehetett — Ferenc József idejében!

Mária sirkövére a heiligenkreuzi temetőben ez van írva:

Vetsera Mária bárónő

1871 márc. 19 — 1889 jan. 30.

„Az ember kívülről, mint a virágimbó és eltapaszkó”.

Mária szerelmes volt, Rudolf nem. Rudolf örült volt.

Az anyja is zaklatottan járt-kelt a világban; Erzsébet testvérei félig, vagy egészen örültek voltak. Apai ágon is voltak „ütődött” emberek...

Orvosi vélemény szerint Rudolf Mária-t reggel négy órakor ötte agyon, ő maga hétkor lett öngyilkos. De az inasa, Loschek, félhétkor még beszélt vele; Rudolf rendelkezett, hogy fényloclor keletsk fel és azután — vidáman fűtyörészett... Kell ennél több annak bizonyítására, hogy megörlt?

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON
TABLETÁKKAL

Bánffy Miklós grófit szombaton a Népközösség elnökévé választják

Az összeülő értekezlet dönt a szervezkedés formáiról. — Az aradi katolikus gimnázium ügyében döntő lépés készül

Kolozsvárról jelentik: Amint azt már jelentettük, gróf Bánffy Miklós szombat délelőtt 11 órára hívta össze Kolozsvárra a magyar politikai és szellemi élet vezetőit, hogy megtanácskozzák a Magyar Népközösség megalakulásának módjait.

Erdély magyar társadalma felfokozott érdeklődéssel tekint a kolozsvári események elé, mert közel egy évi szünet után, ezúttal először van módjuk a magyar népkisebbség vezetőinek, hogy összejöjjenek és megtárgyalják a jövőnek és sorsunkat közelről érintő kérdéseket.

A kolozsvári összejövetelen megbeszéljük a Magyar Népközösség alapveit

és mindjárt ki is mondják annak megalakulását, ugyanakkor gróf Bánffy Miklós bejelenti, hogy kérésére Calinescu belügyminiszter a népközösségi szervezet megalakítására az engedélyt, a melyet a magyarság rendelkezésére bocsát, hogy az döntsen a továbbiak felől, megadta.

A bejelentés után nyomban megválasztják az új alakulat elnökét

és nem kétséges, hogy gróf Bánffy Miklósról a választás, mint aki az új politikai keretek között a legkitűnőbbben tudja képviselni a romániai magyarság érdekeit. A kidolgozandó alapszabály decentralizált jellegű lesz, mert ez felel meg leginkább a szétszórtan élő magyarság igényeinek.

A Magyar Népközösség minden megyében külön tagozatot állít fel,

amelynek élére a legmegfelelőbb személyt állítják. A megyei, illetve városi tagozatok pedig a kolozsvári központ igazgatása alá tartoznak. Ez a szervezkedési forma a multban is bevált és láthatjuk, hogy a régi Magyar Párt vidéki tagozatai milyen egyöntetűen dolgoztak. Mindenki, aki belép a Nemzeti Ujjászűlétes Arcvonalába, egyben tagja lesz a Magyar Népközösségnek is, tehát saját érdekében senki se mulassza el fontos

kötelességének eleget tenni, hogy ebből később hátránya ne legyen.

Ugyancsak

Kolozsváron kerül megbeszélésre az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának régen vajudó kérdése is.

A legutóbbi akció — sajnos, — sikertelenül végződött, mert a nemzetnevelésügyi minisztérium nem teljesítette az intézet nyilvánossági jogának visszaadására vonatkozó kérelmét. Közben azonban Calinescu miniszterelnökhelyettes és belügyminiszter megkötötte a magyarság vezetőivel az egyezséget és azóta a helyzet megváltozott.

Az aradi katolikus gimnázium nemesak Arad, hanem egész Erdély és a Bánság magyarságának is egyik fontos középiskolája,

ezért a paktum megkötése után nyomban történ-

Mozgalom a temetési szertartás énekrészeinek reformja érdekében

Már évekkkel ezelőtt felmerült az a kívánság, hogy a katolikus vallás szerinti temetések alkalmával a kántorok által előadott liturgikus énekrészeknek nagyobb figyelmet kellene szentelni. Kayser Lajos nagyprépost, számos ünnepes temetést véggezve, tapasztalatai alapján már régebben közvetlen kérelmet is intézett az egyes temesvári plébániák kántoraihoz és azt kérte, hogy a tekintélyesebb és ünnepélyesebb temetéseknél

a temetési szertartás liturgikus latin énekeinek előadására megfelelő négyyszólamu, négy esetleg hat tagból álló énekkar szereplését és működését tegyék lehetővé

és felettes hatóságuknál ennek a tervnek a megvalósítását támogassák. Ilyen kísérlet történt is

annak idején Königsheim, az Elgiba elhalt igazgatójának temetése alkalmával és ez a kísérlet a megjelent közönség nagy méltatásával találkozott. Ezzel szemben Martin Adám, közbeesült temesvári iparos díszes keretben lefolytatott temetésén a liturgikus éneket kiegészítő kántor adta elő, éppen nem művészi és tökéletes formában.

Mozart mondotta valamikor, hogy összes zenekalkációnak dicsőségét odaadná azért, ha az egyházzenei alkotások sikerét a magának mondhatná. Tehát ezek a gyönyörű és magaslatos énekek, így a Circumdederunt... is megérdemlik, hogy klasszikus szépségű teljes egészében kifejezésre juthassanak. Az egyes egyházközségek kántorainak vezetésével és az ő betanításukban az említett négyyszólamu előadási módra kellene törekedni és

ezek a kántorok jóhangú hivatásos énekesekből, ártáradólag működő tagjaiból alakulhatnak és a gyászszertartások liturgikus énekrészeit szépségükkel megfelelő, fejből formában adhatják elő.

Ezen megoldás végeredményben csak lényegtelen összeggel drágítani meg a temetési költségeket, mert a nagyobb temetések több ezer lejes költségei mellett a néhány száz lejt kitevő énekkari kiadás igazán számba sem jöhet, de ezt viszont az egyházi énekrészeknek magasabb hatású interpretálása megérdemli. Az annak idején megindult kezdeményezés azóta megakadt valahol, de most újból felvetődött a kívánság azon eset alkalmából, amikor Eder Péter nyugalmazott dohánygyári alkalmazotti temetésénél Péter Ágoston a latin éneket fiukkal énekelte és ez nagy hatással volt a gyászolókra. A közelmúlt napokban elhalt Bundy József, a vakok egyesületének elnöke temetésén viszont a kántor Gyertyászentelő ünnepi alkalmával, a templomban szentmisén volt elfoglalva és így a temetésben

a kántor végzett egy személyben a pap és a kántor teendőit.

Ha megvalósulna a négyyszólamu énekkar, amiben nem is kételkedünk, akkor az ilyen eset sem fordulhatna többet elő. Tehát akár az egyházközségeknek, akár pedig az érdekel kántoroknak — eddigi jogos érdekeik veszélyeztetése nélkül — módot lehetne találni arra, hogy az egyházi ének a pap imájával egybekapcsolódva, méltóan szálljon irgalomért az Egek Urához.

A térképes ember az esernyős embernél

Chamberlain fogadó szobájában a Downing Streeten egyik diplomata a másikat váltja. Most egy lélekzetvételnyi pihenője van a nagy premiernek, de íme, máris jön a titkára és jelenti, hogy Pirov várakozik sorára.

— A, a térképes ember, — mondja Chamberlain mosolyogva. Pirov ugyanis magasabb körökben éppoly ismert az ő elmaradhatatlan téllképével, mint amilyen népszerűségnek örvend Chamberlain a nagyvilágban az ő elmaradhatatlan esernyőjével. A nemzeti védelem délafrikai minisztere ugyanis nem válik meg egy pillanatra sem az ő térképétől, amelyet állandóan magával hordoz a nagy irattáskájában világközi látogatásai alkalmával. Bemutatta ő már ezt a térképet Lisszabonban Salazarnek, Németországban Hitlernek, Franciaországban Daladiernek, letette a belga külügyminisztérium asztalára, mostanában Chamberlain előtt teregette ki és lesz még módja sok illetékesnek ahhoz, hogy megismerkedjenek Pirov elmaradhatatlan rekvizitumával.

Meg kell azonban engedni, hogy felette érdekes rajz ez, amely Afrika új térképét ábrázolja. A németek jövődéli gyarmatbirtokát

vázolta fel Pirov, akinek annyiban is van köze hozzájuk, hogy Heidelbergben született és az anyja német. Azonban ne gondoljuk, hogy a nemzeti szocialista követelések ábrázolata ez a térkép. Mert vannak azon hajdani német gyarmatok, amelyeket a németek a terv szerint nem kapnak meg és vannak viszont olyan területek is, amelyek sohasem voltak németek, de az új elgondolás szerint azok lehetnek még. Pirov Franciaországot, Portugáliát és Belgiumot jelölte ki, hogy eme országok példát adjanak az áldozatosságból. És a Downing Streeten azt gondolják, valóban nincs rossz így. Semmi kifogás, ha valóra válik az, amit ily szépen elgondolt hűséges térképes emberünk. Csak az a bökkenő, hogy viszont Portugália és a többi államok ellenkezőképpen gondolkoznak. Ők úgy vélik, hogy szivesen átengedik az áldozatosság példaadást Angliának. Már azért is, mert Angliának több gyarmata van, tehát inkább módjában áll a bőkezűség érelyét gyakorolni. Nem jósolunk nagy jövőt az új térképnek mindaddig, amíg mindegyik a másikból akar gyarmatokat ajánlani. (F.)

IFJUSÁGI BÁL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án
a Whitehouse palotában

Magyar egység

A legfelsőbb királyi kézirat, amely a romániai magyar kisebbség elhivatott vezetőit a Nemzeti Ujjászületés Frontja vezetőségébe kinevezte, általános meglepődést és megnyugvást keltett. Azok jutottak az Arcvonalban vezető pozícióba, akik az új politikai keretek között a legtöbbet tehetik Erdély magyarságáért és akik eddig is irányították sorsunkat. Csupa ismert név, szellemi életünk kimagasló egyéniségei. Ezek a közéleti férfiak átéltek nagy történelmi viharokat, megvan a tapasztalatuk, a higgadt-ságuk és megvan egy nagy népesoport vezetésére a képességük. Természetes, hogy az új fordulatban, amikor a többség és kisebbség egyetlen politikai pártban tömörül az államot újjáépítő munkában, nem nélkülözhető az ő, a magyar eszme letéteményeseinek munkája.

Nekünk ezután csak egy kötelességünk lehet: követni az élen haladókat. Nem lehet szó vitáról, véleményeltérésről, bírálatról. Ismét fel kell sorakoznunk zárt tömegben, szervezeten és öntudatosan népünk vezérére mögé, amint azt a múltban tettük, amikor más viszonyok között más politikai keretekben követtük nehéz harcokban azokat a jeleseket, akiket kiválasztottunk a tömött sorokból, hogy kormányozzák sorsunkat. A politikai helyzet megváltozott, a feladatok és azok megoldása is más, mint a múltban volt, de érzéseink, vágyaink, lelkesedésünk, öntudatosságunk és kitartásunk változatlan. És a cél is ugyanaz, ami az impériumváltozás óta mindig a célunk volt: ragaszkodni anyanyelvünkhöz, népi hagyományainkhoz, nemzeti kulturánkhöz, szellemi, társadalmi és gazdasági javainkhoz és azok szabad fejlődéséhez. Csak míg régebben, mint a többségtől mesterségesen elszigetelt népesoport kellett kiizdenünk törvényadta és alkotmány által biztosított jogokért, most mint az ország egyetlen pártjának a tagjai, mint az ujjászületés kovácsolói, dolgozunk együtt a többségi néppel a Holnapért.

Calinescu a magyarságot nem idegeníti el a románságtól és nem helyezi erkölcsi internálótáborba, hanem felszólítja őket az államalkotó munkára, sőt helyet biztosít nekik a vezetésben is. Közél kétféle fényre emelkedett, jól megszervezett, egységes magyar tömeg szilárd pillérek lehet Románia reneszánszának, ezt az értékes és produktív népelemet eddig is bűnös könnyelműség volt ellenségtként kezelni és kirekeszteni az építő munkából. A kormány részéről megnyilvánult okos politikai vonalvezetésnek már eddig megmutatkozott a jótékony hatása és előreláthatóan a jövőben még fokozottabban mutatkozik meg. Be fog igazolódni az, amit mi már húsz éve hirdettünk, hogy nem a „Divide et impera”, hanem a „Viribus unitis” elvével kell kormányozni. Azzal, hogy a kisebbségeknek jogokat adnak és megosztják velük a kormányzást, az állam nem gyengül, hanem erősödik, hiszen a kisebbség, ha más is a nyelve és kulturája, nem idegen test az államban.

A Nemzeti Ujjászületés Frontját, annak magyar alosztályát és a most alakulóban levő Magyar Népközösséget történelmi erők parancsoló szűksége hívta életre. Mi, magyar népkisebbség nem bujhatunk el a történelem hívó szava elől, nekünk szembe kell néznünk az új célokkal és feladatokkal. Most van a legnagyobb szükség arra, hogy felsorakozzunk ki próbált és harcokban megedzett vezéreink mögé, hogy bizalmunkkal és engedelmisségünkkel támogatjuk őket nehéz munkájukban. Most kell megmutatnunk, hogy mi a magyar egység, összetartás és népi ragaszkodás. Elhatározó események küszöbén állunk, új szellemi áramlatok hullámverése hömpölyög felénk és nekünk ebben az áradatban erősnek, magabizónak, hittel bírónak kell lennünk. Szombaton Kolozsváron kimondják a Magyar Népközösség megalakulását és ez fordulópontot fog jelenteni a romániai magyarság életében. Országgrészünk legjobbjai gyűlnek össze, hogy tanácskozzanak arról a magyarokat egy táborba sűrítő szervezetről és itt szabad elhatározásból — amint az a magyar hagyományokhoz illik — választják meg a népközösség vezetőit.

Nemcsak a magyarság figyel most Kolozsvárra, hanem a románság és a többi testvérkisebbség is. Fegyverszövetséget kínáltak nekünk, mi azt elfogadtuk és rajtunk a sor, hogy töretlenül és becsülettel álljunk a szövetséget. Ezt pedig csak úgy tehetjük meg, ha Istenbe és jobb jövőbe vetett hittel zárkózunk fel vezéreink mögé!

Az erdélyi magyarság jogainak megadása megteremti a barátságot Románia és Magyarország között

A Pesti Napló érdekes cikke Gafencu külügyminiszteréről

A Pesti Napló a következőket közli: Délután hat órára kéréstt magához Gregorio Gafencu, Románia fiatal külügyminisztere a Sturza-palotában lévő hivatalába.

Amikor a múltév december 22-én II. Carol király megbízta a külügyminisztérium vezetésével, a román külpolitika nehéz helyzetben volt.

Ötgyedórás beszélgetésünk során — a diplomáciai kommunikék nyelvén szövege — Gafencu miniszter „az összes időszéri kérdésekre” kitért, azt a benyomást nyertük, hogy Románia külpolitikájának új kormányosában megvan — nemcsak a jószándék, hanem az akarat és a dolgok reális meglátása is ahhoz, hogy a mai helyzetet változtasson. Gafencu személye rendkívül rokonszenves. Már a külseje is megnyerő: kétméteres atléta, széles vállai között aránylag kicsiny, rendkívül intelligenciát eláruló fej nyugszik. Tekintete nyílt, bátor és — tisztességes. Ha ügyvéd vagy orvos lenne, így első pillantásra is rábiznám ügyeimet, ha üzletemberek lennének, szívesebben kötnék vele üzletet. Ugy értem, igyekezne mindkettőnk javára lebonyolítani.

Együtt tudtam róla, amikor belétem dolgozószobájába, hogy „beszéljessék” vele. A látogatásból, sajnos, nem született interjú. Gafencu külügyminiszter nem látja alkalmasnak a pillanatot arra, hogy terveiről a galaci beszéden és hírlapi cikkein túl hivatalosan mondjon valamit. Ha a külpolitikai utak közül még jó néhányat kód horit, olyankor a külügyminiszterek még sajtónyilatkozatokban sem szeretik lekötöni magukat.

Mégis: a látogatás azonfelül, hogy — ismétlem — egy érzésem szerint rendkívül értékes emberrel ismerkedtem meg, akinek még lesz egynéhány szava Kelet-Európa külpolitikájában, igen hasznosnak bizonyult. Meggyőződhettem ugyanis róla, hogy Gafencu ma is azokat a nézeteket vallja, amelyeket mint újságíró hirdetett.

Ezeket a következőkben foglalhatom össze: Gafencu szerint a Duna a környező államokat természet szerű együttműködésre készíteti. Ez a hatalmas folyam, mint valami életvonal húzódik keresztül Németországon, Csehszlovákián, Magyarországon, Jugoszlávián, Bulgárián és Románián. A Dunamellék népeinek meg kell találni az együttműködés lehetőségét, de anélkül, hogy hármelvik is a másiknak alá legvenyen rendelve. Gafencu szerint a kisebb dunai államoknak el kell kerülni, hogy egyiket a másik ellen játsszák ki és közben mások saját pecsenyéjüket süssék meg. A nemzeti ellenállások megszervezésére azonban nem akar blokkokat kirkristályosítani, mert az ilyen blokkok mindkét agresszív jellegük van.

Ami a román külpolitika egyik legfontosabb kérdését, a Magyarországgal való kiegyezést illeti, Gafencu cikkeiből kiderül, hogy jól tudja: a

barátságosabb atmoszféra megteremtésének egyetlen járható útja az erdélyi magyarság jogainak megadása és életének az egyenlőség elvi alapján való rendezése. Ugy hallottuk, hogy erre vonatkozóan a külügyminiszter már tárgyalt is kollégáival.

A Sturza-palotában úgy tudják, hogy gróf Ciano legutóbbi belgrádi látogatásának eredményét a külügyminiszter környezetében kedvezően fogadták. Ugy vélik, hogy a jugoszláv külpolitika vezető tényezői most a külpolitikai helyzetnek általános enyhülését készítik elő és Romániával karöltve szeretnék megoldani a problémákat. A román külügyminisztériumban biznak abban, hogy ezt az általános „détente”-ot sikerül majd kölcsönös jóindulattal létrehozni.

Ami a gazdasági problémákat illeti, Gafencu azt a nézetet vallotta, hogy a dunamenti államoknak ki kell elégíteni egymás jogos és értelmes gazdasági aspirációit. Azonban a teljes szabadság és a teljes egyenlőség alapján. Azok a nagyhatalmak, amelyek ma nyugatról is, keletről is fokozott befolyást akarnak gyakorolni a Duna-medence államaira, tartós együttműködést csak akkor remélhetnek, ha figyelembe veszik és teljes mértékben honorálják a kisebb országok gazdasági, szellemi és politikai aspirációit. A külügyminiszter — publicista korában — azt a nézetet vallotta, hogy Németország nyolcvanmillió és Oroszország százhatvan millió tömegének egy-egy megmozdulása még akkor is bizonyos aggodalmat kelthet, ha tulajdonképpen nem is akarának semmit. Ezért az ilyen megmozdulásoknak figyelembe kellene venni a kisebb országok lelki beállítottságát is.

A nemrég leszerelt szélsőséges mozgalmarról Gafencunak az a véleménye, hogy ezeket fel kellett számolni, mert teljesen elsüllyeszthették volna az országot. Belül anarchiát teremtettek volna és idegen nagyhatalmak térfoglalását készítették volna elő.

A zsidókérdésről is megvan a publicista Gafencunak a kialakult nézete. Szerinte az északról és keletről az elmúlt két évtized alatt bevándorolt zsidókat nemzetközi segítséggel kellene ismét kivándoroltatni, letelepíteni azért, hogy a román zsidóságot, amelynek az országgal évszázados kapcsolatai vannak, annál jobban lehessen asszimilálni. Nem hive a kérdés brutális elintézésének, mert tudja, hogy ha ma a román zsidókat kitennék pozícióikból, ugy ezeket ismét idegenek, elsősorban pedig idegen hatalmi törekvések előfutárai foglalják el. Azt vallja, hogy a romániai őszidóság, amely ma már jórészt román, bizonyos idő múlva, ha hagyják, teljesen azzá lesz mentalitásában, szellemében.

Ezekben foglalhatjuk össze azt, amit Gafencuról, a publicistáról tudunk. Ugy érezzük: ötgyedórás beszélgetésünk megerősített abban, hogy a külügyminiszter Gafencu, nem fog rácafolni a köziró Gafencura.

Barcs Imre.

SCALA

ismét egy nagy slágerfilmet mutat be!

A szezon legjobb kémfilmje!

A VÖRÖS ORCHIDEÁK

Főszerepben az összes nagy sztárok:

OLGA TSCHICHOWA
ALBRECHT SCHOENHALS
CAMILLA HORN
ANTON POINTNER
ANGELO FERRARI

Rendezte: Nunzio Malasomma

Zene: Franz Grothe

Premier ma, esütörtökön

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi fizet. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcs bálja Bontila uca 7 szám alatt.

Február 11. Fideritas leányklub táncestéje a Forgács-teremben.

Február 11. Dura sportegylet bálja a Sörgyárudvarban.

Február 11. KAC atétabálja Kolozsvárott a Newyork termében.

Február 11. Román iparosok és kereskedők egyesületének bálja a kulturpalotában.

Február 12. Az élelmezési iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 18. A Harmonia dalégylet álarcs jelmezbálja a Kiefer-vendéglőben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műegyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Utazás a Holdba

Van egy boldog ujság, amelynek zürzavaros napjainkban egyéb gondja sincs, mint azon töprengeni, hogy mikor utazunk már a holdba? A brit bolygóközi társaság hivatalos sajtóorgánuma ez a lap, amely vezércikkében megnyugtatója a közönséget, hogy igenis lehet már a Holdba utazni, csak másodrendű akadályok állják ennek a vállalkozásnak útját. Egyrészt az anyagi áldozatkészség megdöbbentő hiánya, másrészt a szűk látókörű konzervatívizmus. Pontos utasításokkal szolgál az említett lap arra vonatkozólag is, hogyan kell felkészülni és mit kell magával vinni annak, aki elhatározza magát erre a kirándulásra. Az utazás előtt különleges étrenddel kell élni a merész vállalkozóknak, az uton pedig csak tejtermékekkel és szárított gyümölcsökkel táplálkozhatnak. Csomagot is csak keveset vihet magával az utas, például zsebkendőt mindössze kettőt. Néhányok legjobban, ha otthon maradnak. Semmi különösebb akadály nincs tehát már, hogy eljuthassunk a holdba. Azonban mégis kételkedünk, hogy sokan elhatározzák magukat erre. Most különben is még érdekesebb lehetőségek előtt állunk. Mert, ha a dolgok így fejlődnek tovább, ahogy ma bonyolodnak, úgy megtörténhetik, hogy majd mindannyian elutazhatunk — a másvilágra.

— **IDŐJÁRASJELENTÉS:** Derülésre hajló idő és a hőmérséklet emelkedése várható.

— **SZÜNETELNEK A KIRÁLYI KIHALLGATÁSOK.** Bucurestiből jelentik: A királyi palota minisztere március elsejéig felfüggesztette a kihallgatásokat.

— **Márton Áron püspök kolozsvári plébános marad.** Kolozsvárról jelentik: Márton Áron püspökkel szenteléseivel kapcsolatosan felmerült az a kérdés, hogy ki lép az új püspök örökébe s ki veszi át a kolozsvári Szent Mihály egyházközség vezetését. Egyházi körökben úgy tudják, hogy Márton Áron továbbra is megmarad kolozsvári plébánosnak, de a napi ügyek elintézését helyettesére bizza.

1847. február 9-én született Bekesics Gusztáv magyar író és szerkesztő. Elvégezte a jogot, utána az írásra adta magát. Több nagy lapnak volt a szerkesztője. Cikkeivel olyan elismert nevet szerzett magának, hogy megválasztották képviselőnek. Számos szépirodalmi, politikai és szociológiai munkát írt.

1881. február 9-én halt meg Szentpétervárott Dosztojevszkij Tivadar orosz író. Elvégezte a mérnökkari akadémiát, de katonatiszti rangjáról lemondott, mivel az írói pályára érzett hivatást. Már első regényével is, amelynek Szegény emberek volt a címe, nagy feltűnést keletkezett. 1849-ben véletlenül belekeveredett egy összeesküvésbe, amiért halálra ítélték. Kegyelemből Szibériába küldték kényszermunkára, majd négy év múlva besorozták katonának. Később végleges kegyelmet kapott és visszatérhetett Szentpétervárra. Ettől kezdve egyre-másra jelentek meg regényei. Legismertebb munkái: Bűs és bűnhődés, Karamaszov testvérek, Fehér éjszakák. A szenvedők, Egy játékos naplója.

1893. február 9-én hirdettek ítéletet a Panamaperben. Lesseps Ferdinand francia mérnök, aki a Szezi-csatornát építette, tervet készített a közép-amerikai Panama földszoros átvágására és csatornázására. Részvénytársaság alakult, amelynél azonban a pénzzel igen könnyelműen bántak és nemcsak a részvényőket pazarolták el, hanem rengeteg adósságot is csináltak, végül csődbe jutottak. Lesseps és társai bíróság elé kerültek és a törvényszék fogházbüntetésre ítélte őket. Nagy botrány keletkezett, amelybe számos képviselő is belekeveredett. Azóta a nagyobb vesztegetési botrányokat panamánek nevezik.

— **AZ EGYIPTOMI KIRÁLYI UDVAR ROMÁN LUXUSHAJÓT AKAR BERBEVENNI.** *Constantinból jelentik:* Az egyiptomi kormány azzal a kérelemmel fordult a román tengerészeti hatóságokhoz, hogy adják bérbe a Transilvania, vagy a Basarabia nevű gyönyörű motorhajót, mert az egyiptomi királyi család, az udvari méltóságok és óriási értéket képviselő ékszerekkel, amelyek Farsang hercegének, Faruk király nővérének hozományát képezik, Iranban akarnak utazni a trónörökös esküvőjére.

— **FOLYTATÓDNAK A TERRORCELEK-MENYEK SANGHAIBAN.** *Sanghából jelentik:* Két nap alatt a negyedik gyilkosság következett el a terroristák. Legutóbb egy fiatal kínai detektívét ölték meg, aki a japánok szolgálatában állott.

— **Chamberlain nem utazik Amerikába.** Londonból jelentik: Chamberlain megkérdezték az alsóházban, hogy meglátogatja-e Rooseveltt köztársasági elnököt. Chamberlain válaszában kijelentette, hogy más nemzetek vezetőinél teendő látogatások különleges körülményektől függenek. Az angol miniszterelnöknek hosszabb ideig való távolmaradása az országból, nem előnyös.

— **M. RCIUS 31-IG LE KELL TÁRGYALNI AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI PEREKET.** *Bucurestiből jelentik:* A bíróságok utasítást kaptak az igazságügyi miniszteriumtól, hogy március 31-ig fejezzék be az összes állampolgársági felülvizsgálati ügyeket. Mostantól kezdve csak 10 napos határidőket tűzhetnek ki.

— **Ismét félmillió leit találtak a Saraga féle betörőbandánál.** Bucurestiből jelentik: A Saraga féle betörőbanda ügyében a vizsgálat befejeződött és az iratokat áttették az ilfovi ügyészhez. Legutóbb még 446.500 leit találtak Saraga egyik rokonánál Bucurestiben és 100 ezer leit egy másiknál Barladban. A betörésekkel kapcsolatban harminc letartóztatást foganasítottak.

— **A MOSZKVAI JAPAN NAGYKÖVETSEG VETTE ÁT A MAGYAR ERDEKEK KÉPVISELETET.** *Tokióból jelentik:* A Reuter ügynökség értesítése szerint a moszkvai japán nagykövetség vette át a magyar érdekek képviseletét Szovjetországra.

— **Megalakult a francia képviselőházban a „Románia barátainak csoportja”.** Párisból jelentik: Kedden megalakult a kamarában „Románia barátainak csoportja”. Elnökké Andrée Parmentiert választották, diszelnökök Louis Marin és Pierre Taytinger lettek. A parlamenti képviselők ezen csoportja elhatározta, hogy nyomban érintkezésbe lép a Franciaországban élő románság képviselőivel és erélyes tevékenységet fog kifejteni, hogy a két nemzetet összekötő baráti viszonyt még jobban kifejlesszék.

— **OLASZ UJSÁGÍRÓT MENTETT MEG EGY JUGOSZLAV GÖZÖS.** *Rómából jelentik:* A Lusitania nevű jugoszláv gőzös kihalászta az Adriai tengeren Bronconieri olasz újságírót, aki repülőgépen igyekezett Brindizből Athén felé. Gépét balcsen érte és kénytelen volt a tengeren leszállni, ahol három óran keresztül hanykolódott a hullámokon.

Szobahőmérők Ablakhőmérők

lázmérők világító higany- és borszesz-csővel már 40.— leltől kaphatók

KECSKEMÉTI Temesvári 1. Bui. Duca 2.

— **UJABB ENYHÍTÉSEK A MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ TÖRVÉNYJAVASLATON.** *Buda-pestről jelentik:* A képviselőház együttes bizottsága tegnap délután a következő újabb enyhítéseket tette a zsidó javaslaton: Kiveszik a törvény rendelkezései alól mindazokat a volt tüzharcosokat, akik sebessülési érem viseletére jogosultak és legalább egy ízben kitüntetését kaptak. Továbbá azokat, akiket ezüst vagy arany vitseégi éremmel tüntettek ki, vagy ennél magasabb kitüntetését szereztek. Kiveszik az 50 százalékos hadirokkantakat, a hadözvegyeket, azokat, akik a forradalom idején nemzeti magatartásukért büntetést szenvedtek, valamint azok gyermekeit, akik ilyen tevékenység miatt életüket veszítették a forradalom és a kommunizmus alatt. Kiveszik a törvény rendelkezései alól a belső titkos tanácsosokat, a királyi titkos tanácsosokat és az egyetemi tanárokat. A mentesség azonban a mentesített személy ivadékaira nem terjed ki. Az igazságügy-miniszter végül hozzá járult ahhoz is, hogy mentessé a törvény hatálya alól a volt zsidó hadifoglyokat.

— **Nem hosszabbítják meg a katonai okmányok láttamozásának határidejét.** *Bucurestiből jelentik:* A tartalékos tisztek és legénységi állományiak katonai könyveinek láttamozása február 28-án véget ér. Újabb halasztás nem lehetséges, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, bíróság elé kerülnek.

— **MEGHALT IMRE ÉVA, IMRE LAJOS REFORMÁTUSI TEOLÓGIAI TANÁR LEÁNYA.** *Kolozsvárról jelentik:* Mély megdöbbenést keltett az a hír, hogy súlyos gyász érte Imre Lajost, a kolozsvári ref. teológia köztszobájában álló tanárát. Lányja, Imre Éva, a kolozsvári ref. leánygimnázium 18 éves növendéke, hétfőn a reggeli órákban súlyos agyhártyagyulladás következtében elhunyt. Imre Éva pénteken reggel roszullétről panaszkodott. Háziorvosra megvizsgálta és megállapította, hogy kisebb hőemelkedés mutatkozik. Alapota akkor még nem fordult aggasztóra, úgy, hogy édesapja, akinek hivatalos útja volt Kovásznán és Sepsiszentgyörgyön, elutazhatott. Vasárnap reggel a diákány láza emelkedett és súlyos agyhártyagyulladás tünetei mutatkoztak. Orvosi konziliumot tartottak és kórházba szállították, de az odaadó és gondos ápolás sem segíthetett már; egy éjszakán át tartó agónia után, életének 18-ik évében, hétfőn a reggeli órákban Imre Éva kiszenvedett. Édesapja Sepsiszentgyörgyön értesült a halálesetről. A megrendítő gyászesej óriási részvételt váltott ki a magyar társadalomban.

Erős hullés esetén a legfontosabb a test hőfokának emelése. Meg kell élénkíteni a vérkeringést, amit legkönnyebben Diana sóborszeszszel való bedörzsöléssel érünk el.

— **LEESÉT A MOZDONYVEZETŐ A ROBOGÓ VONATRÓL.** *Constantinból jelentik:* Különös baleset érte Ploesteanu Vasile fővárosi mozdonyvezetőt. Tegnap délután Ploesteanu a 9001-es számú személyvonatot vezette Bucurestiből Contanta felé. Útközben, Ovidiu és Dunarea állomások között a mozdonyvezető észrevette, hogy a mozdony nem működik rendesen és ezért a hiba kijavítása érdekében a kazán oldalán levő párkányon a gép elejére akart menni. Alig fétt azonban két-három lépést, amikor a szerelvény olyan helyhez érkezett, a hol a fák egy domboldalból egészen a vasúti sín felé hajolnak. A következő pillanatban az egyik ág beleakadt a szerencsétlen ember ruhájába és a mozdonyvezetőt nagy ívben kiröpítette a pályatest oldalára. Néhány utas észrevette a szerencsétlenséget, meghúzták a vészféket, majd pedig az eszméletét veszített embert a vonatra tették és Constantába szállították. Itt megállapítást nyert, hogy koponyaalapi törést szenvedett és így életbenmaradásához nincs remény.

— **Roosevelt a munkanélküliekért.** *Washingtonból jelentik:* Annak ellenére, hogy a törvényhozás mindkét háza elutasította Rooseveltt elnöknek azt a kérését, hogy a munkanélküliek segélyezésére újabb 50 millió dollár hitelt szavazzanak meg, az elnök mégis elhatározta, hogy elkövet mindent, hogy a kongresszus a kért hitelhez hozzájáruljon. Az elnök ezt a kérését azzal indokolja, hogy az újabb 50 millió dollár nélkül az Egyesült Államok kormánya képtelen a munkanélküliek segélyezésével kapcsolatos kiadásokat a folyó évnegyedre fedezni.

— HARMINC ÉV UTÁN ÉLETFOGYTIGLANI KÉNSZERMUNKARA ÍTELTEK EGY SZÓKEVÉNY KATONÁT. *Craiovából jelentik:* A helybeli katonai törvényszék érdekes ügyet tárgyalt. Sapca Haralambie, akit 30 évvel ezelőtt a 3-as Dorobanti ezredhez osztottak be, 1909-ben megszökött. Most 30 év elteltével a szókevényt letartóztatták és bíróság elé állították. A szókevény katonát a katonai törvényszék életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

— LETARTÓZTATTÁK AZ ELSZÁSZI AUTONOMISTÁK VEZÉRÉT. Párisból jelentik: Charles Roost az elzászi autonomisták vezetőjét tegnap letartóztatták és Nancyba szállították, ahol hadbírótság elé állítják az állam biztonsága ellen idegen hatalmak érdekében elkövetett büncselekmények miatt. Roostot 10 évvel ezelőtt egy ízben már 10 évi kényszermunkára és 20 évi számkivetésre ítélték autonómista üzemelmei miatt, a felebbviteli bíróság azonban felmentette.

— MINDEN FELEKEZET TEMPLOMÁBAN ISTENTISZTELET LESZ A NEMZETI ÜNNEPEKEN. *Bucurestiből jelentik:* Minisztertanácsai jegyzőkönyvvel elhatározták, hogy nemzeti ünnepek és az uralkodócsalád tagjai tiszteletére előírt ünnepek minden felekezeti templomában istentiszteletet tartanak.

— LEENDŐ ANYAK, akiknek különös gondjuk kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes FERENC JÓZSEF keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

— KATEDRAJÁTÓL MEGFOSZTOTT AMERIKAI TANÁR. *Newyorkból jelentik:* Robert Faild, a harvardi egyetem szépművészeti tanárát elmozdították állásából. Az elmozdításra az egyetem tanárnak az a kijelentése adott okot, amelyben Walt Disney rajzait a modern nemzetközi művészet egyedüli megnyilatkozásainak nevezte. Állásából való felfüggesztése nagy visszataszítást keltett a diákok körében.

Mozsi

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9.

APOLLO: *Jönnök a huszárok* (német film).
ATLANTIC: *Frankenstein menyasszonya* (angol film) és *A szent és barátja* (német film).
CAPITOL: *Ejféli riadó* (angol film).
RIVOLI: *A szerelem bosszút áll* (angol film).
SCALA: *A megfizetett angyal* (angol film).

Fantasztikus kölcsöndíjat fizet a Scala a Hófehérke és a hét törpe filmért

Rövidesen Temesvárra kerül a technika filmsodája, Walt Disney hatalmas filmje, melyet a világmetropolisok éveken keresztül játszottak. Filmnek ilyen hatalmas sikere még nem volt. A temesvári Scala-mozi óriási összeget garantált a filmért. A Scala a filmet megvette és már február 14. vagy 15-én bemutatja a temesvári közönségnek. Tekintettel a film fantasztikus kölcsöndíjára, kedvezményes- vagy ingyen jegyek érvénytelenek.

(—) MIT IR AZ EURÓPAI SAJTÓ „AZ ÖRÖK TITOK” CIMŰ FILMRŐL? Ebben a művészi eszközökkel dolgozó, mindvégig izgalmas filmben, melynél nyugodtan e-mondhatjuk, hogy hosszú évekre kiható erejével hat, egy katolikus pap lelki túsáját és mindvégig hősiességét magatartását látjuk. A arab annak idejében Európát minden jelentősebb színpadát bejárta „Az abbé” cím alatt. Egy kérdés körül forog a cselekmény drámai lüktető erővel: kerülhet-e egy katolikus gyónatópap olyan helyzetbe, hogy a reábizott gyónási titkot elárulja, még akkor is, ha — ezt megtagadva — esetleg életével is kell megfizetnie? Ezt a szokatlan, de régtóta igazató témát hozza vászonra ez a mesterien megcsinált filmjatek. A rendezés a közismert Farkas Zoltán kiválóan érdekes munkája, akinek keze a-att néhány kiváló, nagy művész, mint: Harsányi Rezső, Gárday Lajos, Fedák Sári, Lehotay Árpád, Sulyok Mária és mások a művészet kvintesszenciáját nyújtják. Külön fel kell említeni a mindvégig ragyogó muzsikát, amelyet Liszt és Berlioz világűrű rekviemjei és más motívumai felhasználásával Koudela Géza komponált. Ugyancsak az ő munkája a filmben előforduló fejenckörös is, amely lenyűgöző erővel hat. Egyszóval: olyan ez a film, amit mindenkinek kivétel nélkül látni kell! — írta a Neues Wiener Journal.

(—) Látogatások a helytartónál. Florescu tábornok, a hadsereg vezérfelügyelője, aki jelenleg hivatalos körúton a Banságban tartózkodik, tegnap Dragalina Cornel tábornok és vezérkara kíséretében meglátogatta Marta Alexandru dr. királyi helytartót. Dobrin Gheorghe dr. lugosi ügyvéd, volt szenátor, tegnap délelben szintén látogatást tett a helytartónál.

(—) KÉT HELYSEGEBEN SZÜLETETT IKER-PÁR. Kécsa községben Popoviciu Mihainé született Simionescu Draga földművesasszony vasárnap, február 5-én fiúgyermeket hozott a világra. Másnap újból szülei fájdalommal léptek meg, mire a kécsai bábaasszony tanácsára csecsemőjévé együtt behozták Temesvárra és a Fehér Kereszt kórházban helyezték el. Az asszony a kórházban kedden, február 7-én este nyolc órakor leánygyermeknek adott életet. Az anya, valamint a két napi időközben, két különböző helyen született ikrek egészségesek. A fiúcskát Kécsán, a lánykát pedig Temesvárott anyakönyvezik.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Laies Constantin, Mazaran Isif, Danetiu Elisaveta Ileana Ana, Teszler Jenő.

(—) AZ ÜZLETI ZÁRÓRAK SZIGORÚ ELLENŐRZÉSE. A temesvári munkafelügyelőségben a napokban megalakulnak városrészenként azok a vegyes-bizottságok, amelyek a kereskedelmi és iparkamara, valamint a munkakamara kiküldetőiből, továbbá a hatósági megbízottakból fognak állni. Ezen vegyes bizottságoknak feladata az, hogy az üzleti zárórák és a vasárnapi munkaszünet pontos betartását ellenőrizzék. A Kereskedők Egyesülete felhívja összes tagjainak figyelmét arra, hogy a törvényes zárórákat pontosan tartásukba, mert ellenkező esetben viselniük kell a bürtető következményeket.

(—) Járda-szigetek a színház előtt. A színház előtt — mint annak idején megirtuk — a kocsiúton karácsony előtt deszkából készült, ideiglenes járda-szigeteket helyeztek el, hogy ezek igénybevételénél a gyalogjáróknak a forgalmas téren való átkelését könnyebbé tegyék. A járda-szigeteket most felszedték és más alakban, más helyeken helyezték el néhány hétre. A második kísérlet befejezése után döntenek majd, hogy a járda-szigeteket betonból, véglegesen hogyan építsék meg.

— SCHACHT INDIÁBA UTAZIK. *Berlinből jelentik:* Erősen tartja magát az a hír, hogy dr. Schacht rövidesen hosszabb utazásra Indiába távozik, ahová néhány barátja hívta meg. Nincs kizárva, hogy ezt az alkalmat felhasználja és ellátogat a Távol Keletre is. Azok a híresztelések, amelyek szerint Schacht dr. a német export kiszélesítésé ügyében utazik keletre, nélkülöznek minden komoly alapot.

(—) Az újságírócéh előadássorozata. A temesi helytartóság területén működő újságírócéh igazgatósága Conciatu Iancu elnöklété alatt ülést tartott, amelyen jóváhagyta a céh aradi tagozatának Martin Ioan elnöklété alatt végbenemtet megalkulását. Az igazgatótanács elbírálta a beérkezett felvételei kerelmeket és több új tagot vett föl. Elhatározták, hogy az újságíróklub helyiségében az újságírók és meghívott közönség részére előadássorozatot rendeznek. Az első előadás február 15-én lesz, amikor Conciatu Iancu elnöki megnyitóját után Sárkány Gábor az újságírói hivatásról tart előadást.

(—) AZ UNITÁRIUS EGYHÁZ KÖZGYŰLÉSE vasárnap, február 12-én délután négy órakor lesz a belvárosi evangélikus templomban.

(—) ILLETKETELENK HAZALNAK AZ ITALMERÉSI ENGEDÉLYEK ÜGYÉBEN. A pénzügyigazgatóság a közönség tudomására hozza, hogy illetékteleknek az italmérési engedély kiadásával kapcsolatos közbenjárásának megelőzése és megakadályozása érdekében forduljanak minden reklamációval közvetlenül a pénzügyigazgatósághoz. Eppen ezért figyelmeztetik az érdekelteket, ne hagyják magukat félrevezetni idegen személyek által, akik az italmérési engedély megszerzésének ürügyével pénzt csalnak ki tőlük, mert a közbenjárás szigorúan tilos és azt nem veszik figyelembe. Az engedély illetékén és a törvényes bélyegilletéken kívül a pénzügyigazgatóság semmilyen más illetéket, vagy díjat nem követel az engedélyért, amelyet az előírt iratok és a MAT kereskedelmi igazgatóságának jóváhagyó rendelete alapján adnak ki.

(—) KÉPKIÁLLÍTÁS A TEMESVÁRI KULTÚRPALOTÁBAN. Vasárnap, február 12-én nagy-szabású képkiallítás nyílik meg a temesvári Kultúrpalotában. A kiállításon a legkiválóbb bucarestii festőművészek legjobb képeit mutatják be a temesvári közönségnek. A kiállítás iránt a művészetet kedvelő körökben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

(—) CIOAAC PÉNZÜGYIGAZGATÓ ELFOGLALTA HIVATALÁT. Ciolaca Emil dr. a kifizetések és beszedések új temesvári pénzügyigazgatója, elfoglalta hivatalát. Az átvétel több napot veszt igénybe. Az új igazgató hangoztatta, hogy az adófizetőkkel szemben követendő lépésneknl törvényesen kell eljárni. A községi adóhivatalokhoz intézett köriratában az adóbeszedés gyorsítására hívta fel a figyelmet.

— A Parunca Vremii főszerkesztője kisleányának tragikus halála. Bucurestiből jelentik: Tragikus körülmények között halt meg dr. Ilie Radulescu, a Parunca Vremii című szélső-jobboldali lap főszerkesztő-tulajdonosának két és félszázéves kisleánya. A gyermek néhány nappal ezelőtt kerülvál játszott. Eközben el-esett és a hegyes írón a szemébe fűródött. A kisleány ettől fertőzést kapott és ma délután ki-szenvedett.

— Zürichi tőrszedeárlat: Páris 11.69 és fél, London 20.69 és háromnegyed, Newyork 44.1 és háromnegyed, Milánó 23.25, Amsterdam 233, Berlin 177.15, Prága 15.15, Varsó 83.65, Belgrad 10, Bucuresti 3.37.

— Lemond a cseh nemzeti bank elnöke. Prágából jelentik: Englich dr. volt csehszlovák pénzügyminiszter, a cseh nemzeti bank elnöke, hír szerint lemond állásáról és ismét elfoglalja régi tanszékét a brünni cseh egyetemen. Ugy tudják, hogy távozása nem tiszta árja származásával függ össze.

— Ismét kiéleződött a helyzet az orosz-japán határon. Tokióból jelentik: Megbízható hírek szerint a Szovjet katonai intézkedéseket tett és ezek kapcsolatosak a japán parlament határozatával, melyben felszólítja a kormányt, hogy a japán halászati jogokat minden körülmények között védje meg. A szovjet távolkeleti hajóhadának Vladivostokban állomásozó vezetősége mellett külön katonai tanácsot állítottak föl. Moszkva különben hivatalosan is bejelentette, hogy a szovjet hadihajói löni fognak minden japán hajóra, ha az szovjet vizeken megjelenik.

(—) A GLORIA DALEGYLET KÖZGYŰLÉSE. A temesvári Gloria dalegylet vasárnap, február 12-én délelőtt tíz órakor tartja évi rendes közgyűlést a református ifjúsági egyesületnek az erzsébetvárosi Timotei Cipariu 1. szám alatt — református ház — levő helyiségében.

— Bulgária 6000 zsidónak ad rövid időre letelepedési engedélyt. Szófiából jelentik: A bulgár rendőrség 6000 külföldi állampolgárságu zsidó számára két hétre adott tartózkodási engedélyt. Ennek letelte után el kell hagyniok Bulgária területét.

— Amerika átengedte Angliának egyik leg-féltettebb hadititkát. Newyorkból jelentik: A Hearst-lapok szenzációként jelentik, hogy az USA kormánya átadta Angliának egyik leg-féltettebb hadititkát, a legújabb repülőgép-lehallgató készülék konstrukcióját. Ezzel a készülékkel sokkal gyorsabban meg lehet állapítani a repülőgépek közeledését és irányát, mint az eddigi eszközökkel.

— Rendőr bántalmazásáért statárialis bíróság elé kerül egy magyar arisztokrata. Budapestről jelentik: Báro Podmaniczky Félix film-rendező, akinek a filmgyártásba való bekapcsolódását a magyar lapok csak néhány nappal ezelőtt nagy meglepéssel kövnyelték el, súlyos botrányt provokált szerdán hajnalban. Egy német rendszámú autó bizonytalanul haladt az Attila-téren, mire egy rendőr megállította és igazolásra szólította fel a két utasát. Ezek neki-estek a rendőrnök és útni kezdtek. Megbíncselt-ve állították elő őket a rendőrségre és itt kide-rült, hogy egyikük báro Podmaniczky Félix. Mi-után Magyarországon jelenleg statárium van és az ilyen ügyek is a rögtöntitélő bíróság hatá-skörébe tartoznak, ők lesznek az elsők, akiknek ügyét a statárialis bíróság fogja tárgyalni.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGALATA:

Pénteken, február 10-én a szolgálati beosztás a következő:

A I. kerületben az Unirii téren levő Welsz gyógyszerház.

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerház.

A IV. kerületben a Bratianu utcában levő Diana gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Penajoth Ernő gyógyszerháza állandó éj-szakai szolgálatot tart.

= KÖZGAZDASÁG =

A temesvári kereskedelmi és iparkamara fontos előterjesztése az új cégjegyzési törvény végrehajtási utasításával kapcsolatban

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága nagyfontosságú ülést tartott, amelyen Besa Cornel mérnök, alelnök elnököl. Jelen voltak Oprea Ioan, Catina Vasile, és Roxin Iosif bizottsági tagok és Fratila Ioan főtitkár. A bizottság mindenekelőtt sajnálattal vette tudomásul a főtitkár azon jelentését, amely szerint a napokban közzétett felhívás a kamara választói névjegyzékének felülvizsgálatával kapcsolatban, nem talált megfelelő visszhangra.

Az érdekelt cégek ugyanis nem jelentőzőnek helyzetüknek tisztázása céljából és ezért a kamara újból felhívja tagjait, hogy vizsgálják felül a kamarai választói névjegyzékben való szereplésüket,

nehogy tévedés, vagy a társas cégeknél tagbejelentés hiánya miatt a választói jegyzékből ki-maradjanak. Ezeket a választói listákat a kamara február tizenötödikéig állítja össze és ezen időpont után már csak felszólalás útján lehet a listákban változtatásokat eszközölni.

A kamara részletes felterjesztést intézett a nemzetgazdasági minisztériumhoz, amelyben

az új cégjegyzési törvény végrehajtási utasításának megszerkesztésére vonatkozólag több indítványt tett.

Igy többek között kérte a kamara, hogy a cégek fiókjait először a fiók székhelyén illetékes kamarának kelljen bejegyezni és így az engedélyezési művelet ott történjen és ne a cég székhelyén illetékes kamarának. Ez azért indokolt, mert a fiók létesítésének szükségességét helyi szempontból csakis a fiók székhelyén illetékes hatóság tudja megfelelően megállapítani. Kérte továbbá a kamara annak a tisztázását is, hogy mi értendő a bevezetett elemi iskola megállapítás alatt. Jelenleg ugyanis az elemi iskola hét osztályból áll és így nem világos, hogy négy,

hat, vagy hét osztálynak az elvégzése tekintendő elemi iskolai végzettségnek. Ami a cégtulajdonosok és főleg a cégvezetők és igazgatók praxisát illeti, a kamara azt indítványozta, hogy a kereskedelmi és technikai gyakorlatot válasszák külön, ugy, hogy

a cégek technikai igazgatóinak megfelelő technikai gyakorlattal kell rendelkezniük.

Kérte a kamara az új törvény szempontjából a cégvezetők helyzetének tisztázását is. Ezek ugyanis nincsenek felsorolva a törvényben képesítéshez kötött személyek között, akinek helyzete azonban a törvények előtt hasonló az igazgatók helyzetével, tehát indokolt volna, hogy ugyanolyan eljárás alá essenek is. Miután a cégbizottság határozata ellen a döntéstől számított tizenöt napon belül lehet felfolyamodással élni, ennél fogva a kamara kéri,

a cégbizottságot kötelezzék arra, hogy döntései legkésőbb tíz napon belül legyenek az érdekelt fél kezében.

A tizenöt nap felszólamlási időt pedig értelmesebbé, hogy a postai feladó levéni időpontja legyen a mérvadó. A cégbizottságok költségeit tudvalevőleg a kamarák viselik a véleményezésért beszedett díjakból. Mivel ezen díjak még nem nyertek megállapítást, a kamara kérte a díjaknak ezer-kétezer lei közötti megállapítását az egyéni cégeknél és az alaptökének két ezrelékben való megállapítását a társas cégeknél. Kérte felterjesztésében a kamara továbbá azt, hogy

amennyiben a kamarai kormánybiztos felszólamlási jogával a kamara véleményezéséről számított nyolc nap alatt nem élt, úgy tekintessék, mintha a kormánybiztos csatlakozott volna a kamara véleményéhez.

A kamara végül elhatározta, hogy közben-

MÁJUS ELSEJÉRE

háromszobás modern lakás

kerestetik

központi fűtéssel, meleg vízzel. Ajánlatokat a Déli Hírlap kiadóhivatala továbbít. Jellege:

„Május egy“.

jár a pénzügyminisztériumban olyan értelemben, hogy a kőszállítások utáni 1.4 százalékos bejegyzési illeték és megfelelő repülőilleték tizenötezer lei számlaértékig

bólýegben is leróható legyen

a pénzügyigazgatóságnál történő közvetlen befizetés helyett. A nemzetgazdasági minisztérium felszólítására a kamara összeállított egy jelentést, amely a helyi piac helyzetével foglalkozik.

Egyelőre csak a nyersanyagbehozatal engedélyek kerülnek kiosztásra

A külkereskedelmet irányító igazgatóság most dolgozik az importkvóták koeficiensének megálapításán. A munka lassan halad előre, mivel a teljes anyagot át kell dolgozni a kiszámított mennyiség nagymértékű csökkenése folytán. Az Argus szerint a rendelkezésre álló deviza a pesszimiztikus várakozásokon is alul marad. Az igazgatóság e héten csak az iparvállalatok nyersanyagbehozatali engedélyeit adja ki, nehogy az ipari termelésben fennakadás álljon be. Február végéig azonban az iparvállalatok megkapják egyéb behozatali engedélyeiket és a kereskedői autorizációikat is. Ez évnyelvében az exportáló államokban is kisebb a kiszámított és ezért a kérelmek jórésztét más államok kontingensébe utalják.

MEGJELENT A CÉHTÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA. Tegnap számunkban ismertettük a céhtörvény 4. szakaszának módosítását, amely a megalkotott céhek jogi személyiségének elismeréséről és az ezt véleményező bizottság működéséről szól. A módosítás a Monitorul Oficial február 7-iki számában kihirdetett.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

14

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtá: Félegyházi András

Üfányomás tilos.

Majd megkérdezte:

— Mit parancsol? Coccailt, pezsgőt, bort?

— Ó, tejesen a madame izléséhez alkalmazkodom.

— Akkor hát pezsgőt. Jó?

— Felületlenül.

— Akkor kérem, sziveskedjék rendelni.

Limoujel odaintette az egyik pincért:

— Egy üveg Veuve Cliquot!

— Igenis, — ezzel a pincér már is rohant, hogy a kivánt italt hozza.

Nemsokára ott habzott a poharakban a jég hideg pezsgő.

— Egészségére, madame, — szólt Limoujel és felemelte a maga poharát.

— Merci, monsieur, merci.

Néhány kortyot ivott és mosolyogva tette le a poharat.

— Tudja ön, hogy ki vagyok?

Limoujel zavartan hebegett:

— Bocsanatot kérek, nem egészen jól értettem a madame nevét, amikor azt nekem a maitre d'hotel bementia.

— Mulatságosnak tartom ugyanis, hogy Veuve Cliquot pezsgőt rendel. Nem vagyok ugyan Cliquot özege, de azért néhai férjem szintén pezsgőgyáros volt.

— Szives elnézését kérem, madame, hogy éppen ezt a pezsgőfajtát rendeltem. Igazán kérhettem volna mást is.

— Sebaj, tudom, hogy nem akart célzás lenni, sem pedig megréflátás. Véletlenül szeretem is ezt a márkát.

A zene újból megszólalt. Csábos argentinai tangót játszott.

Limoujel kötelesszerűen fölállott:

— Madame, szabad?

— Ó, kérem.

— És megint lejtettek, szálltak a tükörfényes parketten.

Yvonne d'Hiver egész este nem bocsátotta el maga mellől Limoujelt, vagyis tekintettel annak hivatalos táncos voltára: szolgálataiban tartotta.

Eddig már sokat hallott és még többet olvasott olyan fiatalemerekről, akik mulatóhelyeken a hölgyek rendelkezésére állanak és azokat pénzért táncba viszik. Most először történt életében, hogy gigo-lóval — az est folyamán többször is eszébe jutott ez az elnevezés — táncolt. Egészen más fogalma volt ezekről a fiukról. Most ellenben kellemesen csaldódt.

Alexandre Limoujel tetőtől talpig való gaval-lérnak találta. Táncosa minden tekintetben tökéletes, jó modoru gentleman benyomását gyakorolta rá. Gyakorlott világrfi volt, ur, akin éppenséggel nem látszott meg, hogy az udvarlást és a hölgyek mulat-tatását pénzért csinálja.

Amikor végre arra gondolt, hogy visszavonul szobájába, kissé kényelmetlen feszengés fogta el, de nem maga, hanem Limoujel miatt, arra a gondolatra, hogy nem a társaságában levő férfi, hanem ő egyenlítse ki a számlát. Már-már arra készült, hogy az asztal alatt titokban Limoujel kezébe csusz-tatja pénztárcáját és megkéri a fizetésre.

Azonban észrevette, hogy a teremben több hölgy is van, aki maga égit ki a pincért, aztán ugy bucsuzik el a gavallérljától, hogy kezét fog vele. Jól látta, hogy a szomszédos asztalnál ülő és angolul beszélő hölgy a kézfogás előtt bankjegyet tett a tenyerébe és hogy az a kézszorítás után üres volt.

Most már előtte volt a példa és tudta, mit kell csinálnia.

— Sziveskedjék a pincért hívni, — kérte gavallérlját.

Limoujel odaintette a pincért:

— A számlát.

A pincér előszedte blokkját, lapozott benne, kikereste az asztalszámot feltüntető lapot, amelyben feljegyzte volt az est folyamán tett rendeléseket. Halk mormolással elvégezte az összeadást és kitépte a perforált blokk egyik részét.

— Méltóztassék.

Ezzel szakavatolan, mint akinek ebben állan-

dó gyakorlata van, letette a számlát, de nem a férfi, hanem a hölgy elé. Számtalan esetben cselekedett már így, tudta a szokást és különösen is személyesen ismerte a szálló hivatásos táncosait. Hissen ezekkel záróra után még külön eszámolása is volt, mivel azoknak a hölgyek társaságában elfogyasztott italok és ételek után külön számlák is járt, amelyet pontosan fölvettek. Természetes, ha a hölgy nem táncos társaságában ült, első tekintetre felismerte azt is és olyankor sohase követte el azt a tévedést, hogy a számlát ne az urnak nyujtsa át.

D'Hiverné egy pillantást vetett a számlán szereplő összegre és pénzt tett rá a ridiküljéből. Úgyelt rá, hogy bőségesen jusson a pincérnek borra valóra is.

Azután egy százfankos bankjegyet helyezett diszkretn a jobb tenyerébe és kezét fogott gavallérljával, aki tiszteletteljesen csókot lehelt a kezefejére, közben pedig ügyesen a saját tenyerébe tapasztotta át a bankjegyet. Gyorsan, könnyedén, feltűnés nélkül csinálta ez, mint akinél ez megszokott művelet.

— A vizontlításra holnap, — bucsuzott el az asszony Alexandre Limoujeltől.

Ezzel jelezni akarta, hogy a következő estén is számít rá és előre lefoglalja magának, nehogy annak eszébe jusson esetleg más nőhöz szegődni, mielőtt ő a teremben megjelenne.

— Au revoir, madame.

Tiszteletteljesen meghajolt és a távozót tekintettel követte, amíg a kavargó táncolók csoportja el nem takarta előle.

Yvonne d'Hiver a ruhatárban magára adatta hermelin keppjét, majd átsietett a foyerbe és a lift-fülkéhez ment. Amíg a személyfelvonó fölfelé siklott vele, eszébe jutott az a kellemes érzés, amikor a táncteremben a fiatal ember karján szállott.

Szobájába érve, letette ékszerait, ledobálta magáról ruháit és japán selyemből való éjjeli pongolyájába bujt.

Odaiult asztalához. Az íróméppán ott volt a levélpapír, amelyet még déután készített oda azzal a szándékkal, hogy éjszaka, ha hazatér, néhány közeledő sort firkant Gérard Auboimnak.

A levélpapírt most egyszerűen félretolta, ösz-szetett kezéit az asztalra helyre és elgondolko-

A semmitőszék elrendelte az építőmestereknek az építésztestületbe való felvételét

A határozat csak a legfelsőbb bíróság által tárgyalt esetekre vonatkozik

Az építésztestület megszervezéséről szóló 1932-iki törvény életbelépte óta az építőmesterek minden lépést megtettek régi jogaik elismerésére, vagyis, hogy a törvény 3. és 4. szakaszának megfelelően „építésznek” (architect) legyenek elismerve. Az Építészeti Akadémia álláspontja szerint az építőmesterek nem azonosak az építészekkel és nem vállalhatják ugyanazt a munkát, mint az utóbbiak. Az Akadémia véleménye folytán a nemzetnevelési miniszter elutasította az építőmesterek elismerése iránti kérelmet és miután főleg cernăuți építőmesterekről volt szó, a kérdés jogi része az ottani hatóságok előtt folyt le.

Az építőmesterek ugyanis a cernăuți táblánál keresettel támadták meg a minisztérium határozatát és ezek a keresetek különböző táblai tanácsok által tárgyalva, különböző döntések hangzottak el. Mindegyik ügyben a perveztes felfolyomással élt és ezeket a semmitőszék egy napon tárgyalta le. Az ügyekben hozott semmitőszéki végzés kedvez az építőmestereknek, mert a semmitőszék kimondta, hogy az építőmestereket fel kell venni az építésztestületbe. Ez a végzés csak a konkrét esetként le tárgyalt ügyekre vonatkozik, de természetesen az egyéb esetekre is elvi jelentőséggel bír.

= LORD LEMPILL BUCURESTIBEN. Lord Lempill, több angol tröszt elnöke, a brit gazdasági élet egyik vezető tagja, Bucurestibe érkezett, ahol fontos tárgyalásokat kezdett meg Anglia és Románia gazdasági kapcsolatait illetően. Az utazást Lord Loyd özi látogatása vezette be, amikor is az angol nagyipar tájékozódást szerzett a kapcsolatok kiterjesztésének lehetőségéről. Ezuttal Lord Lempill konkrét megállapodásokat köt néhány bankkal és nagyvállalattal.

= MEGSZÜNT AZ AUSZTRIAI MUNKA-NÉLKÜLSÉG. Az Anschluss óta az ausztriai munkanélküliség csökken és ma már ilyenről alig lehet beszélni. Az osztrák munkásság nagy része a Birodalomban nyert elhelyezést és most azzal a gondolat foglalkoznak, hogy Ausztriába visszatelepítik a szakmunkások egy részét, nehogy az osztrák ipar visszafejelődjön. Remélik, hogy ugyanez a folyamat megszünteti a szudítavidéki munkanélküliséget is. Egy évvel ezelőt Ausztriában félmillió munkanélküli volt.

= ZSUFOLTAK A CONSTANTAI KIKÖTŐ GABONARAKTÁRAI. *Condomitából jelentik:* A gabonaszállítás szünetelése miatt a constantai kikötő rakatjai majdnem teljesen megteltek. A kikötő igazgatósága kérte az államvasutak vezetését, hogy naponta 60 vagonnál több gabonát ne irányítsanak Constantába, ahol ezidő szerint 4350 vagon gabona van felhalmozva.

Árfolyamok, gabonaárak

SZERDA, FEBRUÁR 8.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladás jelelnti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollar 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befoglatatik. Dinár 2.89—3.05, pengó 25 és 26.60—27, néme. márka 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a buza irányzata csendesebb, míg a tengeri irányzata továbbra is lanyha és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: torentáli buza 410, temesi buza 400, tengeri 330—335, korpa 300, zab 430, takarmányrpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilönként.

= INGÓK, INGATLANOK ÉS KÉTES KÖVETELÉSEK AMORTIZÁCIÓJA. Az UGR közbenjárására a központi pénzügyi bizottság döntött az ingó, ingatlan leltári vagyonok leírásáról, amely — a döntés szerint — ezébben sem lehet több, mint a teljes érték 15 százaléka. Ugyanakkor a bizottság az összes künnlevősek 10 százalékát határozta meg, mint kétes követelések tartásköltszára fordítható maximális összeget. Ezen mennyiség feletti leírás a mérlegben figyelembe nem vehető.

= VAMMENTES TRAKTOROK BEHOZATALA. Ismeretes, hogy a január 27-én megjelent rendelet törvény 200 ekével felszerelt traktort vám-és értékletként behozatalát engedélyezte. A behozatal a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége bonyolítja le, amely az importőröktől megfelelő ajánlatot kért. A Szövetségnek írásban vagy személyesen lehet a traktorokra előjegyeztetni. Az importőröknek a vétel ár husz százalékát kell bányapénzként a Banca Nationalán letenni, amit akkor kapnak vissza, ha igazolják, hogy a traktort a vevő átvette.

Esik a tengeri ára, lanyha a buza

(A szabadforgalmi piac korlátozása visszahat az árakra.)

Az utóbbi két napon a terménypiac gyengült. A tengeri kikötőkben 440 leiről 410 leire esett a kukarica ára és bár az utóbbi ár még mindig konvenabilis, de az áresés jelentékeny és meggondolásra ad okot. Az árak hanyatlását két ok idézte elő: a tengerinek a csikágói és liverpooli tőzsdéken történt áresése és a szabadforgalmi devizák eladásának most bekövetkezett korlátozása. Mint ismeretes, ez az ok visszahatott az árfolyamok alakulására és egyébként is devizanehezedségeket teszi ki az exportöröknek.

A buza ára azonos okokból gyengén alakul, bár az utóbbi napokban Olaszország bevételét lépett fel, de egyelőre elfogadhatatlan árakkal. Az eladási akadályok megállapítása mellett örömmel kell regisztrálni, hogy az idei exportgabona minősége nem hagyott kívánni valót maga után és a szállítmányoknak minőségi okokból való kifogásolása ritka eszt volt.

= MÉG MINDIG NINC S ÜZLET A SZABADFORGALMI DEVIZÁKBAN. A bankok kedden sem kötöttek üzletet sem a 30, sem a 20 százalékos kvótából származó devizákban, ami annak tudható be, hogy a január 31-iki minisztertanácsi napló végrehajtási utasítását várják a Banca Nationalától.

dott. Azonban ez inkább csak olyan maga elé való merengés volt, mert tulajdonképpen nem is tudott volna számot vetni magának a gondolatairól.

Nemsokára rászánta magát, hogy belebujjék ágyába. Előttötte egy gombnyomással a villanyt. Bárha a szobában korom sötétség támadt és bárha még a szemét is lehunytá, úgy érezte mégis, hogy fényesség fogja körül, a táncterem sok villanycsillárjának fényessége. Hallani vélte a zené lágy ütemeit is és úgy érezte, hogy egy kar fonó-dírek dereka köré és vízi, vízi, vízi a táncba.

Az ébrenlét határáról hamarosan átjejtett az álomba, de akkor is úgy vélte, hogy táncosával a szférák zenéje mellett ebegő felhők sima tükrén lejt.

Mikor reggel frissen, örömtelen ébredt, még akkor is fülében csengett a móröríté zene.

Alig várta az estét. A nappal unalmas volt számára és az egyhanguságot bevásárlásokkal, néhány párisi barátjának meglátogatásával és sétakocsizással igyekezett megkurtítani.

Este aztán ragyogóan, szépen, más estéyi ruhában és más ékszerrel megjelent megint a szálloda tánctermében. Gyönyörű, királynői megjelenés volt. Érezte, hogy minden szem feléje fordul, de ez nem tette elfogódottá, hanem még felségezőbbé, még ragyogóbbá lett a részlegező tekintetével.

Rendes asztalához ment, amelyet a figyelmes pincérek most már esténként fenntartottak a számára.

Alig telepedett le, amikor máris ott termett előtte Alexandre Limoujel. A fíu a teremnek olyan helyéről lesett rá, ahonnan rögtön megpillanthatta, amint belépett. Azonban előbb megvárta, amíg leült és csak azután sietett hozzá.

Összeütötte lakkcipőit lábait és tiszteletteljes alázatossággal meghajolt.

— Bon soir, madame!

— Bon soir, chér monsieur!

Kézét nyújtotta a fiatalembernek, majd a pincérek által az asztal mellé helyezett másik székre mutatott.

Ez a második estéjük is igen kellemesen telt el. Együtt vacsoráztak, itáltak és főleg sokat táncoltak. És közben folyt a flört.

Bucsuázskor megint száz frank maradt Alexandre Limoujel markában.

Igy ment ez most már estéről estére. Yvonne d'Hivernek rendes programjához tartozott, hogy az estéjét Alexandre Limoujel társaságában eltöltsse. Napról napra nagyobb tetőzést talált a fiuban és napról napra szívesebben szórakozott vele.

Olykor ugyan, amikor napközben való egyedül-léte során észbe jutott, hogy a fiatalember voltaképpen pénzért mulattatja, pénzért udvarol neki s pénzért táncol vele, egy-egy röpké pilanatra keserűvé vált a szája íze, de aztán vállat vont.

— Istenem, — gondolta magában — valamiből csak élnie kell. Hát az a sok fiatalember, aki a gazdag lányoknál a busás hozomány reményében teszi a szepet, tulajdonképpen nem ugyanezt cselekszi-e? Akkor ez még becsülhetőbb és tisztességesebb eljárás, mert nyílt.

Hamarosan teltette magát azon, hogy gavallérját megfizeti.

Hasonlóképpen teltette magát azon is, hogy Gérard Auboinra gondoljon. Az sem jutott észbe, hogy levelet írjon neki, pedig eddigi duzzogások során sohasem bírta ki ennyi ideig hallgatás nélkül.

Ha történetesen nem keresztelje életének útját Limoujel, akkor már régen irt volna a festőnek, hacsak pár szót is:

— Chér ami, jöjjön értem, mert nélkülözöm társaságát.

És Gérard Auboin a legelső vonattal Lyonból Párisba repült volna, hogy a dél forróságát magával vigye északra és magához ölelje Yvonne-t, aki táviratára bizonyára a pályaudvaron várakozott volna rája. Egy-két napig Párisban örvendeztek volna a viszonylatásnak, aztán kibékülten, minden torzalkodást feledve utaztak volna haza.

Igy azonban sohasem vette elő azt a levélpapírost, amelyet a fizetett táncossal való első találkozás után az asztalán férettel azzal, hogy majd máskor ír. Ez a máskor való írás szándéka teljesen kiesett a fejéből.

Már egyáltalán nem is gondolt Gérardra. Szinte megütődött azon, amikor a festő maga emlékeztette arra, hogy a világon van.

Mikor már két hete telt el, hogy Yvonne elment Párisba és még mindig nem érkezett tőle híradás, izgatótságában, amely az asszony távozása után

mindegyre olthatatlan vágyként jobban és erősebben ejtette hatalmába, hosszú levelet küldött Yvonne-nak és epedően hívta haza. Az asszony mások örült volna ennek a levélnek, most azonban bántó ütkésként érte.

— Ráérek elolvasni, — mondotta bosszusan és a levelet, amelyet Limoujellel való megismerkedése nélkül mohón bontott volna föl, bosszusan az asztalfiókba dobta.

A szerelem és a gyűlölet, a rajongás és a közönyösség közös meggyén érintkeztek. Egyikből könnyen lehet átsapni a másikba. Különösen akkor fokozódik ez a lehetőség, ha a szerető és a rajongó szívet harag kavargja fel. Ha aztán a haragvó szerelmes és nehezező rajongó véletlenül találkozik olyan egyénnel, aki szép szavakkal tartja, délibábos ábrándokat fest elője, akkor az iránt, akit eddig szeretett és akiért eddig rajongott, a gyűlölet és a közönyösség hamarosan kiérlelődik.

Szakasztottan így történt ez Yvonne esetében is.

Haraggal hagyta ott Lyont és Lyonna Gérardot. Amikor aztán Párisban elje került Alexandre Limoujel, a festő annyira közönyössé vált előtte, hogy megfedelkezett a neki való levélírásról és annak ellenére, hogy immár hat éves szerelem fűzte hozzá, teljesen közönyössé tudott válni előtte.

Mikor aztán megérkezett Gérard levele és észbe juttatta a festőt, egyben pedig mintegy figyelmeztette, hogy a táncossal való flörtölésben ne menjen túl messzire, mert hiszen eskü köti ahhoz a férfiuhoz, akitől elfutott, akkor egyszerre a gyűlölet maró savát érezte Auboinnal szemben.

Lélekbuvárok, akik boncolgatják az emberi pszichét, könyvet tudnának írni arról a változásról, ami a két férfi között Yvonne lelkében végbement. Meg is tudnánk magyarázni alaposan annak okait és el is tudnák hitetni az olvasóval.

A regényről azonban nem pszichiáter, nem boscsátközik lelki változások fejtegetésébe és elemzésébe, hanem egyszerűen csak megállapít. Megállapítja, hogy Yvonne d'Hiver olyan lelki állapotba került, amikor az a meggyőződés vált úrrá rajta, hogy már nem szereti Auboint. Hitte, hogy a festő már közönyös előtte, sőt még gyűlöletet is belebeszél magának iránta.

(Folytatása következik.)

Rádió

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, Ritmikus torna, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: „Mutaffian” mandolinzenekar. 19.55: P. Hanes előadása. 20.10: Vasile Jianu fuvalázik és N. Rădulescu zongorázik. 20.35: Victor Predescu zenekara. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Hírek, sport. 22.30: A hangverseny folytatása. 23.10: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A sztrégovai sirbolt. Felolvasás. 11.45: A dohányzás Indiában. Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Szalonzenekar. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Háztartási tanácsadó. 5.45: Hírek. 6.10: Mezőgazdasági félóra. 6.40: Operaházi zenekar. 8: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter. Előadás. 8.30: Sándor Erzsi kamaranékesnő énekel. 9: „Özveg Varga Abrisné”. Színjáték egy felvonásban. 10: A lengyel rádió hangverseny-

nek közvetítése Zakopanéból. 10.50: Hírek, időjárásjelentés. 11.15: Bura Sándor és cigányzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Beszkárt-zenekar. 12.45: Dorothy Latimer angolnyelvű előadása. 1.05: Hírek.
Budapest II. 6.10: Michele Fleta hanglemezei. 7.30: Angol nyelvoktatás. 8: Dr. Langsfeld Gézáné zongorázik. 8.30: Harangzugás. Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Táncclemezek.
Bécs. 19.35: Dalok a munkáról. 21.10: Táncczene. 23.40: Könnnyű- és táncczene.
Prága. 18.40: Dalok. 20.20: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Lemezek.
Belgrád. 19.30: Lemezek. 22: Zenekari hangverseny. 23.15: Vendégloki zene.
Milánó. 20.40: Lemezek. 23.30: Zongorajáték. 24.15: Táncczene.
Varsó. 20: Vegyes zene. 23: Szimfonikus hangverseny. 24: Táncczene. 24.15: A rádiózenekar hangversenye.

PÉNTEK, FEBRUÁR 10.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19:

Szociális krónika. 19.15: Szalonzenekar. 19.50: Prof. Nicolae Iorga előadása. 20.10: A hangverseny folytatása. 20.35: Puccini: Pillangó kisasszony című operájának közvetítése. 21.35: Hírek, sport. 22.50: Hírek. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Ősi fegyvereink. Felolvasás. 11.45: Az öregember táplálkozása. Felolvasás. 1.10: Katonazenekar. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Magyar Imre és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 4.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek. 6.10: Táncclemezek. 6.45: Sportközlemények. 7.20: Selmec három élete. Előadás. 7.50: Csorba Gyula és cigányzenekara. 8.55: Külügyi negyedóra. 9.10: Wagner: Tristán és Izolda című operájának közvetítése. (II. és III. felvonás). 10.20: Hírek, időjárásjelentés. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.30: Wagner: Tristán és Izolda című operájának közvetítése. (I. felvonás). 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10.25: Szalonzenekar.

Bécs. 20: Dalok és versek. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 23.40: Szórakoztató zene.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Zene. 23.15: Lemezek. **Milánó.** 20.20: Lemezek. 22: Operett előadás. 24.15: Táncczene.

Prága. 19.25: Szalonhetes. 20.25: Lemezek. 22.10: Lemezek.

Varsó. 20: A rádiózenekar hangversenye. 22: A rádiózenekar. 22.15: A filharmonikusok hangversenye.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2 III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütti. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefon 5—13.

Alkalmazás

Jól főző mindenes, vagy bejáró mindenes szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Gyakorlott kávéfőző felvétetik, lakatos, sofőr, vagy kertész előnyben részesül. Szalaggyár III. Str. Odobescu 13. 657

Perfekt szakácsnő azonnalra kerestetik jó bizonyítvánnyal. III. Spl. Tudor Vladimirescu 9. II. em. 7. (A Fehér Kereszt mellett). 660

Allást keres

Szaképpézt Diesel-gépész állást keres téglagyárba, vagy malomba. B. érdeklődések A. Minesilla II. Str. M. Joffre 22. alá kéretnek. 661

Lakás

Háromszobás lakás központi fűtéssel és fekvéssel május 1-re kerestetik. Ajánlatokat 3666 telefonra, vagy Nagy I. Str. Semenicul 1-re kérek. 645

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I. kerületben, vagy ahhoz közel kerestetik. Címeiket kérem a kiadóba leadni. 680

A Banca Timișoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás

és

egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timișoarei házköznelőségénél.

Modern 4 szobás, villalakás, garázzsal, vagy anélkül a Scudier-park és a Belváros közelében, mérsékelt házár mellett, május 1-re kiadó. IV. Str. Seiler 7. Közlebbit telefon: 32—56 alatt. 647

Egyszobás, fürdőszobás lakás kerestetik, lehet udvari is. Címeiket „Fiatal házaspár” jellegére a kiadóhivatalba kérem. 691

Ötszobás lakás hallal, esetleg hatszobás a IV. kerület főútvonalán a Bulevard Berthelot-tól a Scudier térig bérbe kerestetik. Címeiket kérem a kiadóba leadni. 930

Keresek háromszobás teljesen modern lakást, központi fűtéssel és meleg vízzel május elsejére. Ajánlatokat kérek D. Safirescu táblabíró Curtea de Apel címre. 694

4-5 szobás, modern lakás, garázzsal az I. kerületben (lehetőleg villalakás) május 1-re keresek. Címeiket a kiadóba kérem leadni. 658

Adás-vétel

Porszívógép, használt, de jókarban lévő eladó. Cím a kiadóban. 3675

Hiteles fordításokat

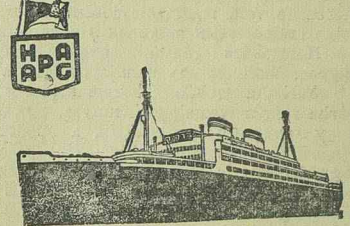
román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olesón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkakeréktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucuresti és Timișoara városok volt első fordítója, Timișoara I., Piata Bratianu 2. szám (Krayerrel szemben).

Külföldre

Knopf Stefan s'a pierdut buletinul rosi, găsitorul este rugat a-l preda la politie. 662

TENGERI UTAZÁSOK

gyorsan, kényelmesen és olcsón

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival.

ÉSZAKAMERIKÁBA (Kanada)
KÖZÉPAMERIKÁBA,
DÉLEMERIKÁBA (Chile, Peru),
AUSZTRÁLIÁBA, KELETÁZSIÁBA
és az összes fontos kikötőkbe.

Tanulmányi és üdülési utazások a tengeren egész éven át

Utazások a világhiállításra New-Yorkba

Afrika-utazások a német Afrika vonalakon.

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőtémél.

Timișoara I., Str. Mercy 1
Telefon: 36—66.

1939. ÉVI LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Kezdeté: március 5.

Minden felv. látogatót megad a

LEIPZIGER MESSAMT

LEIPZIG - Németország

és

60% utazási kedvezmény az összes német vasúti vonalakon

Angerbauer Jenő tb. képviselő, Timișoara, I. Strada Gen. Praporgescu 2. — Telefon: 25—36.

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.